



VSTUPNÍ ANALÝZA ROTAVA

Závěrečná zpráva z výzkumného šetření v Rotavě

TEXT NEPROŠEL JAZYKOVOU KOREKTUROU

Zpracovala:

Mgr. et Mgr. Radka Vepřková, Agentura pro sociální začleňování

Prosinec 2017

Projekt "Systémové zajištění sociálního začleňování", financovaný z Operačního programu zaměstnanost, reg. č. projektu
CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605

Obsah

Obsah.....	2
Seznam zkratk.....	1
Cíle vstupní analýzy.....	2
Metodologie výzkumu.....	2
Standardy výzkumné práce Agentury pro sociální začleňování.....	3
Základní terminologie.....	4
Agentura pro sociální začleňování.....	4
Sociální vyloučení.....	4
Deskripce sociálního vyloučení v Rotavě.....	6
Sídliště.....	7
Sociálně vyloučené domy v Dolní Rotavě.....	7
Bytový dům Nejdecká.....	9
Historický kontext v Rotavě.....	9
Bydlení a sociální vyloučení.....	10
Bytový fond Rotavy.....	11
Městské byty.....	11
Vlastnické struktury bytů na sídlišti.....	12
Využívané nástroje obce v oblasti bydlení.....	13
Domovníci - preventisté.....	13
Migrace.....	14
Nezaměstnanost v Rotavě.....	15
Vzdělanostní struktura nezaměstnaných.....	15
Faktory ovlivňující motivaci k zaměstnávání v Rotavě.....	16
Bezpečnost.....	17
Latentní kriminalita.....	19
Subjektivní pocit bezpečí.....	19
Drogy.....	20
Nástroje prevence kriminality v obci.....	20
Klima ve městě.....	21

Křesťanské vzdělávací centrum Sintů a Romů	23
Sociální služby a zdraví	24
Zadluženost.....	25
Doporučení vzešlá z výzkumu	27
Jádrové indikátory a checklisty k tematickým oblastem intervencí ASZ	28
Zdroje a literatura	65

Seznam zkratk

APK = asistenti prevence kriminality

ASZ = Agentura pro sociální začlenění

MěÚ = Městský úřad

MOP = mimořádná okamžitá pomoc

MV = ministerstvo vnitra

NNO = nezisková organizace

OP VVV = Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SVL = sociálně vyloučená lokalita

ÚP = Úřad práce ČR

UoZ = uchazeč o zaměstnání

VPP = veřejně prospěšné práce

Cíle vstupní analýzy

Následující zpráva předkládá výsledky výzkumu realizovaného Agenturou pro sociální začleňování (ASZ), která je jedním z odborů Úřadu vlády ČR, v období **červen – říjen 2017**. Hlavním cílem této vstupní analýzy je zmapování situace obyvatel sociálně vyloučených lokalit v Rotavě.

Vstupní analýza se rovněž zabývá širšími okolnostmi existence sociálního vyloučení ve sledovaných obcích. Zásadní pozornost je upřena na identifikaci a popis sociálně vyloučených lokalit a jejich obyvatel, na typ sociálního vyloučení, původ a mechanismy jeho vzniku v obci. Dále se analýza věnuje přesnějšímu definování cílových skupin intervence ASZ, identifikaci problémů a potřeb cílových skupin v oblastech bydlení, zaměstnanosti, sociálních služeb, zadluženosti, zdraví či bezpečnosti; zjišťování příčin problémů a bariér pro jejich řešení a naplňování potřeb. Samostatnou oblastí je **vzdělávání**, které je řešeno samostatně v komplementárním projektu „**Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami**“, který realizuje ASZ s podporou OP VVV. V Rotavě v tomto směru vznikla další vstupní analýza ASZ, která cílí na problematiku vzdělávání, rodiny a volného času. Tato témata z tohoto důvodu v této analýze chybí.

Vstupní analýza má posloužit jako základní informační materiál pro efektivní spolupráci ASZ s městem Rotava a dalších aktérů sdružených v lokálním partnerství. Je teoretickým podkladem pro tvorbu strategického plánu sociálního začleňování a bude k dispozici členům lokálního partnerství při činnosti jednotlivých pracovních skupin. Zároveň analýza poslouží jako materiál pro další analytickou práci ASZ a pro evaluaci výsledků její činnosti.

Metodologie výzkumu

Výzkum využil ve své metodologii kombinaci **kvalitativních** a **kvantitativních metod**, kdy jsou analyzována sebraná kvantitativní (povětšinou číselné údaje) a kvalitativní data (např. rozhovory) společně. Další z metod uplatněných v předkládané analýze byl i tzv. **desk research**, tedy sekundární analýza dostupných zdrojů. Tato metoda spočívá v analýze dat získaných od institucionálních aktérů z Rotavy.¹

Vstupní analýza dále vychází z tzv. **jádrových ukazatelů**² sociálního vyloučení, které udávají rozsah sociálního vyloučení. Agentura pracuje s indikátory v oblastech **zaměstnanosti, bydlení, zadluženosti, bezpečnosti, zdraví a participace**. Jádrové indikátory jsou komparovatelné v čase a mohou tak sofistikovaně ilustrovat intervenci Agentury pro sociální začleňování v dané lokalitě v rámci realizované spolupráce. V rámci této analýzy byly vytvořeny i tzv. checklisty, které doplňují jádrové indikátory o informace o nastavení místních politik.

¹ Seznam analyzovaných dokumentů je k nalezení na str. 72 této analýzy.

² Jádrové ukazatele jsou indikátory, které ASZ sleduje ve všech kontextech problematiky sociálního vyloučení.

Tabulka 1: Seznam realizovaných rozhovorů výzkumu

Respondenti	Počet rozhovorů
Rotava	
Zástupci města, vedoucí odborů, úředníci	4 hloubkové rozhovory
Úřad práce	1 hloubkový rozhovor (2 respondenti)
Zástupci neziskového sektoru	1 hloubkový a 1 neformální rozhovor
Zástupci preventivních aktivit	4 hloubkové rozhovory
Obyvatelé Rotavy	1 hloubkový rozhovor, 2 neformální rozhovory
Obyvatelé lokalit SVL a lokalit s vyšší mírou výskytu sociálního vyloučení	6 hloubkových a 9 neformálních rozhovorů (alokace dle jednotlivých lokalit viz níže)
	Dolní Rotava: 3 hloubkové a 4 neformální rozhovory
	Horní Rotava: 3 hloubkové a 5 neformálních rozhovorů

Standardy výzkumné práce Agentury pro sociální začleňování

Výzkumníci Agentury pro sociální začleňování (dále jen ASZ) ctí obecně uznávané standardy kvality a etiky výzkumné práce. Mezi tyto standardy kvality patří především dodržování **zásady validity** a **reliability dat**. Validity (platnosti) dat je v ASZ dosahováno longitudinálním šetřením na místě, pečlivým výběrem (rekrutací) respondentů, užitím vhodných nástrojů výzkumu (scénáře rozhovoru, karty checklistů a indikátorů sociálního vyloučení, příp. výzkumnického deníku) i za pomoci přímých citací.

Pro zajištění validity dat výzkumníci v ASZ při své práci využívají tzv. **metodu triangulace zdrojů**, kdy závěry z terénního šetření vycházejí z kombinace min. 3 zdrojů zjištění informací. Práce výzkumníků ASZ je dále založena i na triangulaci výzkumných metod. Mezi standartní použité metody v ASZ tak patří zúčastněné/nezúčastněné pozorování, polo - strukturované rozhovory, sekundární analýza získaných dat včetně statistických dat (deskresearch), skupinové rozhovory (FG), příp. dotazníkové šetření. Výzkumníci využívají i tzv. triangulaci zjištění v časové ose, tj. ověřují získaná data v rozličných etapách výzkumu.

Reliability (spolehlivosti) dat dosahují výzkumníci v ASZ standardizovaným postupem analýzy dat od jasně stanovených oblastí dotazování (scénáře rozhovorů), vyhotovením přepisů rozhovorů až po kódování sebraných dat (tzv. clustering). Při kódování výzkumníci ASZ redukují velké množství získaných dat do menších počtů analytických jednotek (clusterů) na základě souvislostí (podobnosti či odlišnosti).

Se sběrem a s analýzou dat končí výzkumníci v ASZ v momentě tzv. **nasycení** (saturace) dat. Nasycením se chápe jev, kdy již nepřicházejí nové informace či poznatky z terénu, naopak se objevují stále stejné vzorce a kategorie.

Při své práci se výzkumníci ASZ řídí i **Etickým kodexem výzkumníků Agentury pro sociální začleňování**, který ukotvuje mimo jiné práci s citlivými daty či nestrannost vůči subjektům v terénu. Ve zprávách o výsledcích výzkumníci v ASZ jasně rozlišují mezi poznatky zjištěnými od respondentů, svou interpretací těchto poznatků a jakýmkoliv doporučeními na nich založenými. Použití tohoto kodexu mj. znamená, že v šetření není narušeno soukromí a důstojnost respondentů, respondenti byli vždy informováni o smyslu výzkumu a v případě nahrávání požádáni o jeho svolení. Samozřejmostí je i zaručená anonymita dotazovaných respondentů.

Základní terminologie

Agentura pro sociální začleňování je jedním z odborů Sekce pro lidská práva při Úřadu vlády ČR a spadá do gesce ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Agentura funguje od roku 2008 a je vládním nástrojem na podporu obcí, které řeší problematiku sociálního vyloučení.

Agentura pro sociální začleňování

- pomáhá obcím a městům při mapování a detailním poznávání problémů sociálně vyloučených lokalit a jejich obyvatel, při přípravě a nastavování dlouhodobějších procesů pro jejich řešení a při získávání financí na tyto postupy.
- propojuje přitom místní subjekty (města a obce a jejich úřady, ale také neziskové organizace, školy a školská zařízení, Úřad práce, zaměstnavatele, policii a veřejnost), aby při sociálním začleňování spolupracovaly.
- spolupracuje s ministerstvy, přenáší informace z komunální úrovně směrem ke státní správě, podílí se na formování státní politiky sociálního začleňování a její koordinaci. Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) je nástrojem pomoci obcím a svazkům obcí při sociálním začleňování sociálně vyloučených obyvatel z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za místní podpory Agentury pro sociální začleňování. V rámci tohoto přístupu mohou obce koordinovaně čerpat prostředky ze tří operačních programů. Podmínkou čerpání je vypracování strategického plánu sociálního začleňování, který obcím a městům Agentura pomáhá zpracovat.

Sociální vyloučení

Pod pojmem sociální vyloučení chápeme **proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace**. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají sníženou míru přístupu ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení a možnosti participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování.

Sociální vyloučení se vyznačuje různými charakteristikami, které se v různých lokalitách vyskytují s různou intenzitou. Společná všem lokalitám a jejich obyvatelům je však skutečnost, že se potýkají s několika zásadními existenčními problémy zároveň, a tudíž jejich řešení, které by směřovalo k vymanění se ze stavu sociální exkluze, je natolik obtížné, že je pro sociálně vyloučeného takřka nedosažitelné bez vnější pomoci.

Základními indikátory sociálního vyloučení je materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Jednotlivé ukazatele sami o sobě sociální vyloučení nezakládají. Je to teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům či rodinám brání v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Kombinace intenzity přítomnosti těchto jevů pak vytváří charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

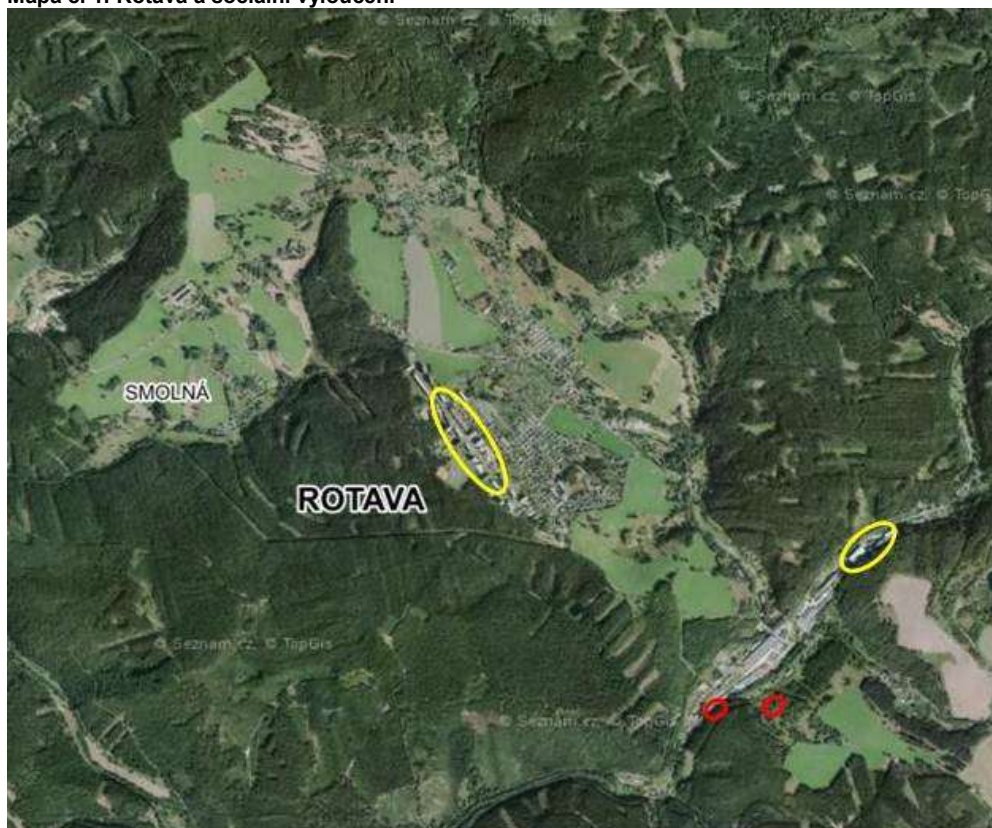
Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o sociálně vyloučené lokalitě (SVL). Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou schvalované zákony, postoje institucí, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti i faktory vnitřní, mezi které se řadí životní styl samotných sociálně vyloučených, které se často mezigeneračně reprodukuje. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou.

Deskripce sociálního vyloučení v Rotavě

V Rotavě bylo dle tzv. *Mapy sociálně vyloučených lokalit v ČR* ³ **500** osob v sociálním vyloučení. S přihlédnutím na sebrané indikátory sociálního vyloučení (tedy počet nezaměstnaných (**128**), počet dlouhodobě nezaměstnaných (**84**), počet lidí pobírající dávky hmotné nouze (**84**) ⁴ i průměrné hodnoty počtu osob v tzv. okruhu společně posuzovaných osob (**2,1**) ⁵ se dá kvalifikovaně odhadnout, že počet osob nacházejících se v sociálním vyloučení v Rotavě v červenci 2017 byl **550** osob. ⁶

Dle typologie lokalit Agentury pro sociální začleňování ⁷ lze na území města Rotava indikovat tři zastoupené typy lokalit, a to tzv. **lokalitu s vyšším podílem bytových domů s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů** (Sídliště), **sociálně vyloučené rodinné domy** (Kraslická, Russland). Zastoupen je i **bytový dům s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů** (Nejdecká). Část Dolní Rotavy zaznamenala v čase výzkumu odliv sociálně vyloučených obyvatel, kdy jedním z tzv. *push a pull faktorů* přestěhování obyvatel vyloučených domů ⁸ byl nevyhovující technický stav objektů, lepší technický stav bytů na sídlišti nabízených zejména neférovými vlastníky a obecně lepší občanská vybavenost této části města.

Mapa č. 1: Rotava a sociální vyloučení



³ Zadavatel: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, <https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/indexaf4d.html?page=5>

⁴ Data ÚP z června 2017

⁵ Analýza databáze příjemců dávek hmotné nouze, VÚPSV, v.v.i. Praha, 2012

⁶ Kvalifikovaný odhad naráží na své limity, na místě vzhledem k charakteru výzkumu neproběhlo klasické sčítání osob, jde tedy o číslo indikativního charakteru.

⁷ Typologie ASZ z října roku 2017.

⁸ Faktory ovlivňující migraci

Sídliště

Sídliště je příkladem lokality s **vyšším podílem bytových domů s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů**. Je charakteristická tím, že obyvatelé nemají tolik ztížený přístup ke službám a ke zdrojům určeným pro obyvatele města jako v případě geograficky vyloučených lokalit v Dolní Rotavě.

V minulosti díky proběhlé privatizaci a následnému zadlužení některých majitelů bytu došlo v této části města k odkupu bytů i do rukou tzv. neférových majitelů bytů. Některé z bytů v panelové zástavbě mají z hlediska sociodemografické skladby nestabilní charakter, resp. vyznačují se tendencí k postupnému zhoršování sociální skladby nájemníků. Technický stav bytů variuje, s horší sociální skladbou klesá ochota vlastníků k opravám. Území je charakterizováno problémy v sousedském soužití. Na území této lokality žije nejvyšší počet lidí v sociálním vyloučení, anebo je sociálním vyloučením ohroženo.⁹

Fotografie č. 1: Panelová zástavba v Rotavě, stav k červenci 2017



Zdroj: archiv výzkumníka

Sociálně vyloučené domy v Dolní Rotavě

V Rotavě se vyskytují i sociálně vyloučené domy. Geograficky jsou soustředěné do části Dolní Rotava.¹⁰ Nacházejí se v tzv. **Russlandu** (Hornická ulice), a na **Kraslické** ulici (čp. 269).

V **Kraslické čp. 269** žilo 20 lidí.¹¹ Dům, na který je vydán exekuční příkaz, je ve vlastnictví rotavské velkorodiny a vykazuje špatný technický stav. Další sociálně vyloučený dům se v Dolní Rotavě

⁹ V případě Sídliště je to cca 506 lidí

¹⁰ Specifickým příkladem je mikrolokalita na Smolné, kam se stěhují lidé, kteří městu dluží a nechtějí tuto situaci řešit za pomoci městem nabízených splátkových kalendářů.

¹¹ K červenci 2017

vyskytuje na tzv. **Russlandu** (ul. Hornická). K červenci 2017 zde bydlelo taktéž 12 osob. „Ty domy kdysi patřily městu a za symbolických pár korun se převáděly těm vlastníkům. Někde ani není ještě do dneška dospláceno a ty pohledávky jsou dávno promlčené, protože třeba ten vlastník zemřel, ten kterému se to třeba v nějakém devadesátém pátém šestém roce prodalo. Oni to okamžitě zastavili bankám, protože si prostě na ty domy napůjčovali peníze.“ (zástupce města). Dům v době výzkumu zažíval značně dynamické období, v červnu 2017 bylo z důvodu dezolátního stavu budovy rozhodnuto o jeho demolici.

Fotografie č. 2: Sociálně vyloučený rodinný dům na Kraslické, stav k červenci 2017



Zdroj: archiv výzkumníka

Fotografie č. 3: Sociálně vyloučená lokalita Russland, stav k červenci 2017



Zdroj: archiv výzkumníka

Bytový dům Nejdecká

Bytový dům s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů Nejdecká čp. 427 je domem v majetku města. Byty v tomto domě mají snížené nájem (4,5 tis.), neboť nedisponují ústředním topením a teplou vodou. Dům nelze označit za sociálně vyloučenou lokalitou, přesto můžeme pozorovat riziko vzniku vyloučení, a to především v jeho geografické a symbolické rovině. Lidé,¹² kteří v tomto domě bydlí, na bydlení oceňují především možnost sníženého nájemného a velikost svých bytů. *“Je to takový tradiční starý bydlení po staru. Ale já sem na to zvyklej, já sem celý život žil v domě, kde se takhle žilo a mně to víceméně vyhovuje. Já to mám i rád.”* (obyvatel Nejdecké).

Fotografie č. 4: Bytový dům v majetku města na Nejdecké, stav k červenci 2017



Zdroj: archiv výzkumníka

Historický kontext v Rotavě

Tato kapitola cílí na kontext novodobých událostí města. V roce 1930 proběhlo na Kraslicku sčítání obyvatel, ze kterého vyplynula výrazná převaha německého obyvatelstva.¹³ V Rotavě samotné bylo sečteno celkově 3 711 obyvatel, z toho bylo Čechů jen 30, zástupců německé národnosti bylo 3610. V lednu 1945 k tomuto počtu přibyl i velký počet tzv. **národních hostů**: německých civilních hostů

¹² Na Nejdecké bydlelo v čase výzkumu 12 lidí.

¹³ V regionu se nacházelo 38 881 obyvatel, z nichž mělo 37 906 německou národnost a 401 obyvatel českou.

z českého vnitrozemí, kteří utíkali před postupem Sovětské armády.¹⁴ V Rotavě v tomto období počet obyvatel vzrostl téměř na 7000.¹⁵

Rotava se osamostatnila již 7. května 1945, a to díky svým vlastním obyvatelům – převážně německým antifašistům. Zajímavostí je, že Rotavou procházela demarkační linie, která rozčlenila město do dvou zón, americké a sovětské.¹⁶ I Rotavy se dotkly hromadné odsuny německého obyvatelstva. Ty proběhly ve městě v roce 1946, vysídleno bylo 775 osob. Organizováno bylo i dobrovolné vystěhování prověřených antifašistů. Takto odešlo z Rotavy 86 rodin, celkově 317 osob.

Poválečná léta se v Rotavě vyznačovala dlouho nestabilitou poměrů, která vyvěrala především z nejistoty nalezení stálých pracovních míst. V roce 1961 pak zasáhly město ničivé povodně způsobené silnou průtrží mračen. Tato povodeň strhla 14 mostů a několik domů v Dolní Rotavě bylo poškozeno.

Pokud chceme uvádět zásadní novodobé události města, nesmíme opomenout pochod DSSS z října 2011.¹⁷ Ten si vyžádal velká bezpečnostní zajištění jako prevenci proti střetu členů DSSS s místními Romy.

Bydlení a sociální vyloučení

Na tomto místě je nutné vydefinovat negativní jevy, které z bydlení ve ztížených podmínkách a s vyšší koncentrací sociálně vyloučených obyvatel plynou. Jedna část těchto obtíží souvisí s nedostatečným prostorem v bytech. Takové prostředí je velmi nevhodné pro vývoj dětí, děti nemají svůj prostor a klid pro učení a koníčky. Větší koncentrace osob sociálně vyloučených mívá za následek větší koncentraci nežádoucích jevů. Sociálně patologické chování působí na okolí rušivě a může způsobovat například horší výkony v práci. Prostředí, v němž žije hodně lidí, kteří v nějakém smyslu v životě neuspěli, má nutně vliv i na psychiku člověka. Zhoršené bytové podmínky mají pochopitelně vliv také na zdraví lidí, například vlhkost a plíseň či nedostatek teplé vody může mít za následek častější nemoci u dětí, v důsledku tedy více absencí ve škole a zhoršování prospěchu.

Jedním z indikátorů sociálního vyloučení je **závislost na sociálních dávkách**, zejména na dávkách pomoci v hmotné nouzi - **příspěvek na živobytí (PnŽ)**, **příspěvek a doplatek na bydlení (DnB)**. Tento indikátor byl sledován i v Rotavě, kde bylo o v květnu 2017 **84** lidí v tzv. hmotné nouzi.¹⁸ V Nové Vsi to pak bylo těchto lidí **14** lidí.¹⁹

¹⁴ Přišlo jich cca 1000, dále přišlo 700 maďarských uprchlíků

¹⁵ *Jak šel čas s Rotavou* 1945 - 2015, st. 6

¹⁶ Vedla přímo středem obce, kostel byl v americkém pásu, domky pod kostelem již v sovětském.

¹⁷ Konkrétně 29. 10. 2011.

¹⁸ Data ÚP z července 2017

¹⁹ Data ÚP z května 2017

Bytový fond Rotavy

V Rotavě bylo v době Sčítání lidu v roce 2011 celkem **1347** bytů, z nichž bylo **1242** trvale obydleno. 340 bytů z tohoto počtu bylo nájemních, 111 pak bylo bytů družstevních. Neobydlených bytů bylo 105, z tohoto počtu to bylo u 24 z důvodu rekreace a přestavby.

Tabulka č. 2: Bytový fond Rotavy

Byty	Byty celkem	z toho		Počet osob	
		v rodinných domech	v bytových domech	celkem	z toho v rodinných domech
Byty celkem	1 347	351	989	3 098	814
obydlené	1 242	297	939	3 098	814
z toho právní důvod užívání bytu:					
ve vlastním domě	247	244	2	690	679
v osobním vlastnictví	396	-	396	910	-
nájemní	340	13	327	910	43
družstevní	111	-	111	259	-
z toho v domech s materiálem nosných zdí:					
z kamene, cihel, tvárnic	332	281	50	935	772
ze stěnových panelů	873	-	873	2 098	-
neobydlené	105	54	50	x	x
z toho důvod neobydlenosti:					
změna uživatele	-	-	-	x	x
slouží k rekreaci	20	19	-	x	x
přestavba	4	2	2	x	x
nezpůsobilé k bydlení	-	-	-	x	x

Městské byty

Aktuální městský bytový fond čítá **266** bytů. Většina z městských bytů je umístěna v panelové zástavbě zdejšího sídliště. Ceny nájmu městských bytů byly v létě 2017 27 Kč/m². Město má na svých webových stránkách vedle **formuláře žádosti o městský byt** umístěnou i **formulář žádosti o pronájem bytu zvláštního určení**. Ten rozděluje bydlení v režimu bytu zvláštního určení na tři stupně, které naplňují znaky typu sociálního bydlení. Jde o tzv. **bydlení krizové, bydlení sociální a bydlení dostupné**. *“Máme to vlastně jako prostupný tří, to znamená, ten z toho dostupného může klidně spadnout zpátky do krizového. Jakmile přestane platit, spadne do krizového, dáváme mu nějakou šanci a pak může vypadnout úplně z toho. Ale ta dostupnost tam je. My máme dneska obsazených čtrnáct bytů těchletěch a dalších dvanáct máme připravených, protože jak proběhla žádost o dotaci, takže máme dvanáct prázdných sociálních bytů připravených na opravu.”* (zástupce obce).

Žadatelé o tento druh bydlení musí v žádosti uvést celkem široké množství kritérií, mezi kterými je např. výše příjmů, délka současného trvalého pobytu v Rotavě, délka předchozího zaměstnání (včetně délky evidenci na ÚP), či využívání nějaké stávající sociální služby. Součástí žádosti je i čestné prohlášení, které obsahuje klauzuli o souhlasu s realizací sociálního šetření ve své případné budoucí domácnosti, o spolupráci se sociálním pracovníkem MěÚ a o umožnění vstupu do bytu 4x ročně za účelem měření stavu měřidel. Žadatel musí dále uvést, zda byl či nebyl pachatelem

přestupku na majetku města či zda-li má neuhrazené závazky vůči městu po lhůtě splatnosti. O přidělení bytů rozhoduje Rada města s doporučením sociálního pracovníka MěÚ.

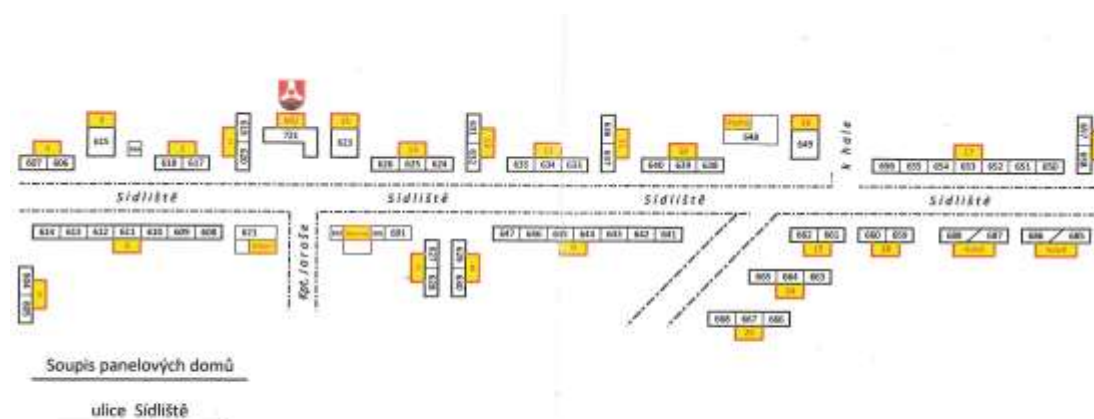
V bytech ve vlastnictví města jsou nájemní smlouvy uzavírány na dobu určitou, a to s délkou 3 měsíců. Tento typ nájmu je kvartálně prodlužován, po uplynutí jednoho roku v tomto režimu se pak přechází na smluvní nájemné v délce trvání jednoho roku. Město za byty vedené v režimu zvláštního určení nepožaduje kauci. V případě klasických městských bytů je kauce nicméně požadována, stejně jako další výběrová kritéria pro získání tohoto typu bydlení.²⁰

Vlastnické struktury bytů na sídlišti

V rámci výzkumu byla vytvořena i **analýza vlastnických struktur bytů** na sídlišti v Rotavě. Kromě potvrzení obecně známého zjištění, že mezi hlavní majoritní vlastníky bytů v této lokalitě patří **Město Rotava** a **Stavební a bytové družstvo Rozvoj Sokolov**, byly v rámci této analýzy indikovány i fyzické osoby, které vlastní větší množství nemovitostí s možným zacílením na sociálně vyloučené osoby (tzv. neférová vlastníci). *“Jedna paní přestala dělat realitního makléře a žije se právě tím, že tady třeba si vlastní deset takovejhlech bytů. A řekla, že prostě to má ve správce jednou za měsíc a obejde všechny, vyinkasuje zbytek peněz.”* (zástupce města).

Lidé, kteří využívají pronájmu u těchto vlastníků, mají výrazně nadhodnocené nájemné oproti městskému průměru. Často trpí i nejistotou právního vztahu k bydlení, zejména v podobě smluv na krátkou nájemní dobu. Nájemné v bytech vlastněných soukromníky se obecně pohybuje mezi 54 – 214 Kč/m².²¹

Schéma č. 1: Rotavské sídliště



²⁰ Bezdlužnost vůči městu, duálnost dispozice smlouvou na jinou bytovou jednotku, neopuštění bytu v minulých 5 letech z důvodu neplacení nájemného nebo zrušení nájemného vztahu rozhodnutím soudu.

²¹ Přihláška obce do KPSVL

Využívané nástroje obce v oblasti bydlení

Obec v případě bydlení využívá celou řadu **prointegračních nástrojů**. Mezi ně se dají zařadit např. **dluhové prázdniny**. Město při nich v letech 2012 – 2013 odpouštělo v případě splácení dlužné částky úroky z prodlení. Město **skupuje nazpět i byty zadlužených dlužníků v dražbách**, a to díky spolupráci se společenstvím vlastníků bytových jednotek. Ta probíhá tak, že město uvolňuje do určité cenové hladiny peníze²² fyzickým zástupcům ze strany společenství vlastníků na odkup bytů. „*Koupí to vždycky nějaký zástupci společenství, s tím že třeba město na to poskytlo finance formou půjčky, který odsouhlasilo zastupitelstvo. No a nějaká smlouva o smlouvě budoucí kupní.*“ (zástupce obce). Tento odkup má preventivní charakter, kterým město sleduje ochranu před zadlužením celého společenství vlastníků.

Město ve své bytové politice využívá i **splátkové kalendáře**. Díky nim dosáhne na městský byt i zadlužený člověk. „*...tak jsme jim nabídli, že když si požádají teda o městský byt, s tím, že podepíší nějaký splátkový kalendář, do toho nájmu se jim začlení položka prostě splátka starého dluhu v nějaké výši, která se dopředu domluví a město bude teda náhradním příjemcem dávek, takže by se v tom případě dal ten byt přidělit.*“ (zástupce obce).

Město řeší potřeby svých obyvatel v oblasti bydlení i díky **casemanagementu**, kdy situaci obyvatel v bytové nouzi řeší široký tým zaměstnanců městského úřadu. Při výběru budoucích nájemníků městských bytů má výrazné slovo sociální pracovník. „*Vlastně proto ta rada města delegovala třeba na sociálního pracovníka tu pravomoc přidělit ten byt, protože na té ulici se může najednou objevit kdokoliv, že jo. On může přijít někdo z výkonu trestu, zjistí, že žena si už mezitím našla jinýho, zůstane na ulici, nemá kde přespát, nemá kde být, tak než se to vyřeší, než by mu prostě třeba rada přidělila normálně ten sociální byt jiný, tak proto tady máme ten jeden zařízený jedna plus jedna vlastně jako krizový.*“ (zástupce obce).

Domovníci - preventisté

Další nástroj, který Rotava v rámci své bytové politiky využívá, je **domovník – preventista**. MV, realizátor pilotního projektu, z kterého je tento nástroj hrazen, domovníka charakterizuje jako „*přímou odpověď na stávající potřeby obcí zvýšit bezpečnost a veřejný pořádek, posílit osobní odpovědnost občanů za dodržování bezpečnostních standardů, společenských norem a nastolit systém opatření v rámci triády situační prevence kriminality: bezpečný občan – bezpečný dům – bezpečná lokalita.*“²³

Na území města působili v létě 2017 tři domovníci v domech v majetku obce. Dva z toho působí na rotavském sídlišti,²⁴ jeden pak v bytovém domě v majetku obce v Dolní Rotavě. Město si aplikaci tohoto nástroje na Rotavě pochvaluje, a v dohledné době plánuje navýšení počtu domovníků. „*Zpětná vazba, co mám od těch nájemníků je, že nikdy takhle dobře uklizeno nebylo v těch domech,*

²² max. do výše 100 tis k roku 2013

²³ <http://www.mvcr.cz/clanek/specificke-programy-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09OA%3D%3D>, staženo 22.10.2017

²⁴ A to v panelovém domě 17 a 9.

nikdy nebyly třeba tak často třeba měněný žárovky a nikdy nebyl tak rychle řešený problém třeba co se týče dětí, nebo nějakých opilých nájemníků, kouření na chodbě a podobně.“ (zástupce obce).

Domovníci mají jasné strukturovanou pracovní činnost, a to skrze tzv. **pracovní plány**, které sami podepisují. V těchto pracovních náplních je pravidelná kontrola prostor uvnitř domů a koordinace pravidelných úklidů. Domovník má k dispozici i uklízečky, ženy zaměstnané v režimu veřejně prospěšných prací.

Nástroj domovníka je v obci funkční hned z několika důvodů. Lidé, kteří pozici vykonávají, jsou v místní komunitě respektovaní a mají přímé propojení na svého mentora z MVČR a na represivní složky obce (APK, Městská Policie). Jedná se o učebnicový příklad prostupné pozice, lidé, kteří mají zájem tuto pozici vykonávat, začínají nejprve na pracovní pozici v režimu VPP a postupně se vypracovávají až do pozice kmenového zaměstnance MěÚ.

Město má zkušenost i s **demolicemi** závadných typů bydlení. V tomto případě šlo o objekt bývalé školy, lokálně nazývaného “250”. *„Byl to objekt bývalý školy, tam se nastěhovali dlužníci, které vystěhovali právě někdy v tom období dva tisíce,... to bylo dost katastrofální. Tam se nastěhovali lidi, bylo to taky trochu upravené. Někaké toalety, nějaké místnosti se rozčlenily, nicméně, ty lidi se tam strčily a už se o ně nikdo nestaral. Museli teda platit, ale úplně minimální minimální poplatek. Kdo si zaplatil elektriku ten ji měl, kdo si ji nezaplatil, ten ji neměl. Na konec na konec tam žili v tak nevyhovujících hygienických podmínkách, že se ten objekt zavřel.“ (zástupce obce)*

Migrace

V důsledku znevýhodněného socioekonomického postavení je pro sociálně slabé osoby charakteristická častá migrace, respektive změna místa bydliště. Jejich migrační pohyby přitom ovlivňuje řada vnějších a vnitřních faktorů. Vnější faktorem je ztížený přístup ke standardnímu nájemnímu bydlení, neochota pronajímatelů pronajímat byty různým sociálně slabým skupinám nebo postoj sousedů k bydlení těchto osob. Pro migraci a změnu bydliště jsou ale stejně důležité i vnitřní faktory, k nimž patří neschopnost či nemožnost platit nájemné či jiný důvod proč musí rodina nebo jednotlivec opustit stávající bydliště (neshody se sousedy, špatná komunikace s majitelem, jednorázové zavedení poplatku či zvýšení služeb atp.).

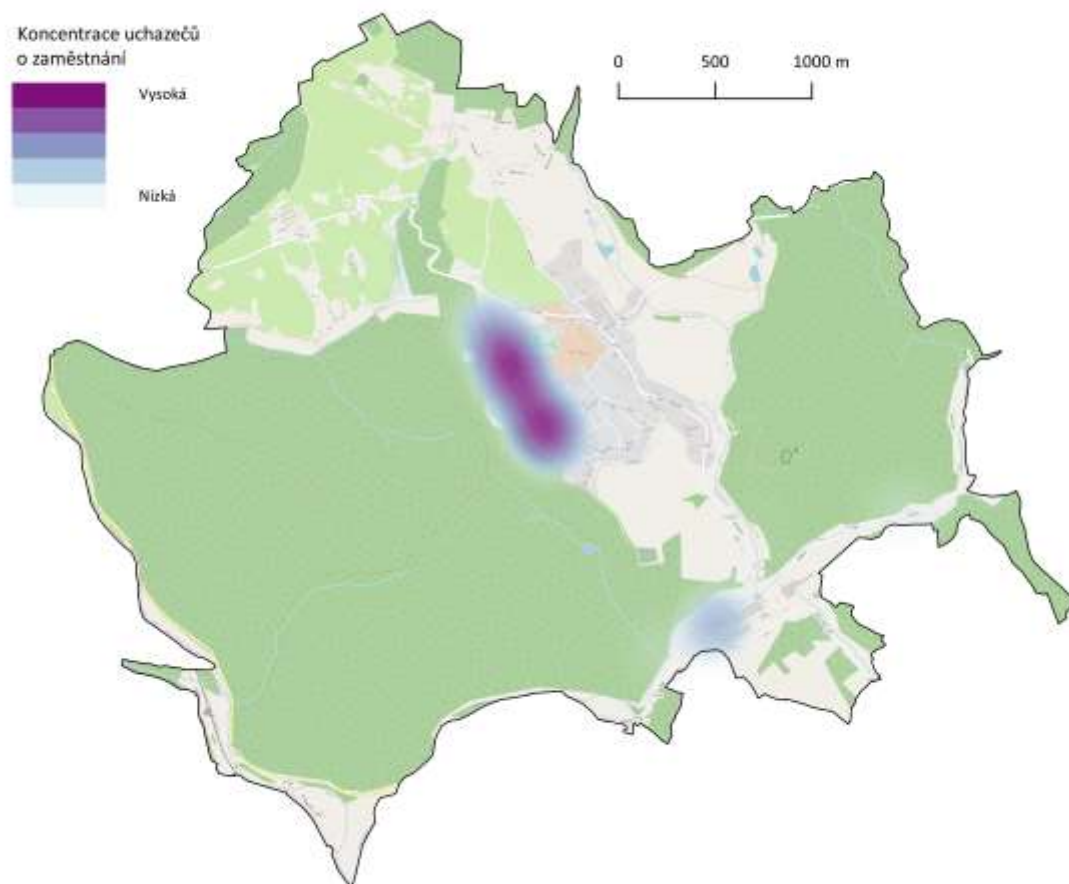
V Rotavě je přítomná jak **migrace vnitřní** v trajektorii Dolní – Horní Rotava, tak i **migrace vnější** mimo město nejčastěji v trajektorii *Nejdek – Kraslice – Sokolov*. V důsledku nedobytnosti podrobnějších dat o pohybu lidí v Rotavě nemůže výzkum nabídnout konkrétnější schéma trajektorií migrace osob v Rotavě i mimo ní.

Nezaměstnanost v Rotavě

Podíl nezaměstnaných osob ²⁵ v Rotavě byl v červnu 2017 **4,61 %**.²⁶ Ze získaných dat o nezaměstnanosti na území města Rotavy vznikla tzv. **tepelná mapa**, která svou grafickou formu ilustruje koncentraci sledovaného jevu – nezaměstnanosti na území obce. Z mapy je zřejmé, že největší koncentrace nezaměstnaných se v Rotavě objevuje na sídlišti, konkrétně pak v panelovém domě číslo 6,²⁷ číslo 9²⁸ a číslo 5²⁹. Menší koncentrace nezaměstnaných osob je pak i na adrese Kraslická 269.

Teplotní mapa nezaměstnanosti Rotava, květen 2017

Koncentrace uchazečů o zaměstnání v Rotavě v roce 2017



Zdroje mapového podkladu: © OpenStreetMap contributors, © ArcCR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016.

Vzdělanostní struktura nezaměstnaných

Podle údajů ze Sčítání lidu, bytů a domů v roce 2011 (dále jen SLBD) bylo v té době v Rotavě 33% obyvatelstva bez ukončeného základního vzdělání. V rámci výzkumu byla analyzována i data z Úřadu práce – pobočky v Kraslicích, který svými službami cílí i na lidi s trvalým bydlištěm v Rotavě. Z analýzy

²⁵ Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

²⁶ Počet nezaměstnaných osob v Rotavě byl v červenci 2017 128 osob. Podíl nezaměstnaných osob v ČR byl v daném měsíci 4 %. (Zdroj ČSÚ)

²⁷ čp. 614, 613, 612, 611, 610, 609, 608

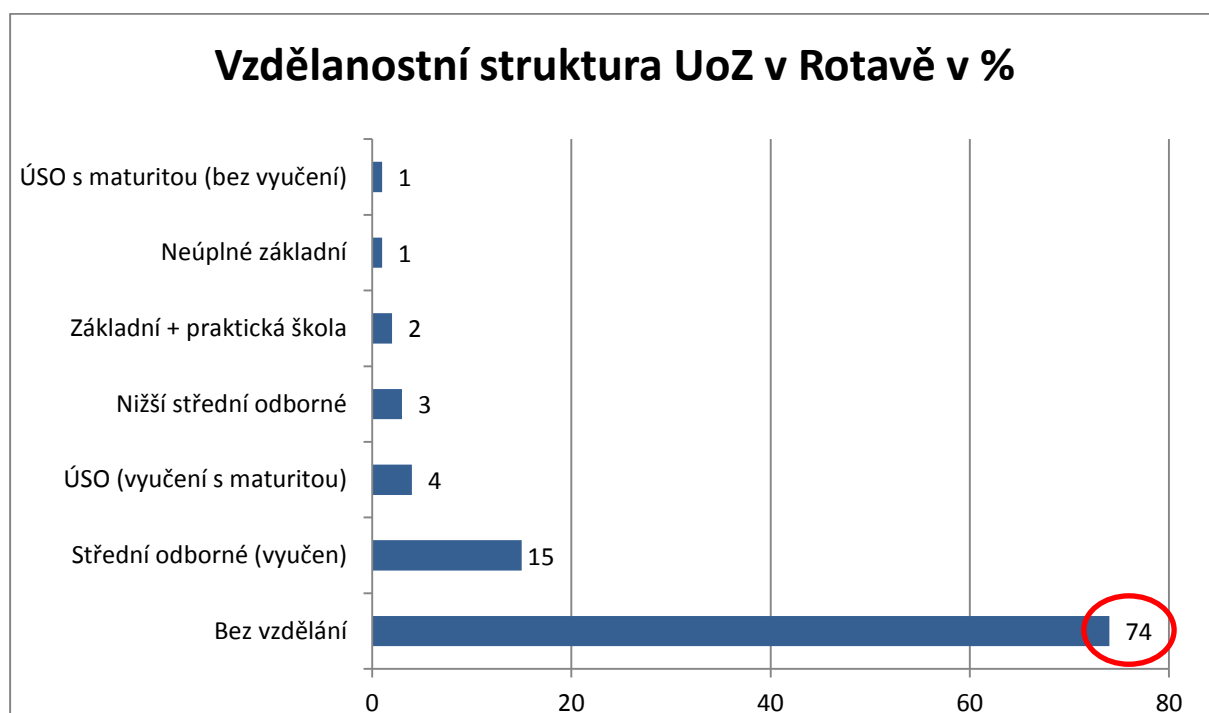
²⁸ čp. 614, 613, 612, 611, 610, 609, 608

²⁹ čp. 604, 605

dat vyplynulo, že nejvyšší procento osob, které jsou vedeny v evidenci ÚP, jsou lidé bez vzdělání (celých 74 %!).

15 % osob v evidenci ÚP má vzdělání střední odborné. 4 % jsou pak vyučení s maturitou, spektrum uchazečů o zaměstnání pak doplňují i lidé s nižší středním odborným vzděláním, základní + praktickou školou, neúplné základní a nevyučení lidé s maturitou. Výzkum zacílil pozornost i na vzdělanostní strukturu mezi tzv. **rizikovou skupinou 18 - 30 let**. I zde je situace alarmující, i zde vévodí uchazeči o zaměstnání **bez vzdělání**, a to v celých **89 %**.

Tabulka č. 3: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP



Zdroj dat: ÚP Kraslice, květen 2017

Průměrný věk osob v evidenci ÚP v Rotavě je **41 let**, **průměrná doba** setrvání v evidenci uchazečů o zaměstnání je **730 dnů**.

Faktory ovlivňující motivaci k zaměstnávání v Rotavě

Mezi faktory, které mají vliv na zaměstnávání lidí v Rotavě, patří tzv. **neformální typ zaměstnávání**, nebo-li **fušky/práce načerno**, který má z rozličných důvodů (peníze tzv. na ruku, nepravidelný charakter) pro lidi vyšší benefity, než stálé formální zaměstnávání. „... *pán každé ráno stojí v montérkách v zednickém mundúru a čeká na auto dalších tří kolegů, kteří jedou na fušky a je to takhle naprosto běžná věc. A neprokážete mu to, on řekne, že dělá zadarmo, že jo, že si jezdí ke kamarádovi vypomáhat, aby se doma nenudil.*“ (zástupce obce).

Do získání a udržení si práce promlouvají dále i „**neviditelné náklady**“, mezi které patří dojíždění, dále hlídání dětí či nákup pracovních pomůcek. („*S tím dojížděním za prací nic moc, buď brzo ráno,*

anebo pak auto.“(obyvatelka obce). Dalším faktorem je situace po **vystoupení z hmotné nouze a MOP** pro některé cílové skupiny (nejčastěji jde o jedince – muže), které si v případě přechodu do pracovního procesu paradoxně finančně pohorší. „A oni by se i zaměstnali, tady, já vím, my to víme, že tady je plný těch, který by se ještě zaměstnali, ale proč by to dělali, pakavaď budou dělat za deset za jedenáct tisíc, tak se jim vyplatí zůstat doma.“ (zástupce obce).

Mezi další bariéry zaměstnanosti, které byly v rámci šetření v Rotavě indikovány, patří i tzv. **prekérní charakter práce**, směnný provoz či **možnost práce v SRN**. Do zaměstnanosti člověka na Rotavě promlouvají i jednotlivé **životní situace, které zabrání udržení si práce**. „Dělal jsem vlastně na pozici elektrikáře, takže sem měl docela, na tady ty podmínky, docela pěkný plat, ale skončil sem kvůli rodičům. Protože se o ně někdo prostě musí postarat.“ (obyvatel Rotavy). V neposlední zaměstnanost ovlivňuje zdravotní stav některých obyvatel Rotavy „Řekli mi, my bychom Vás brali hned, ale co když nám omdlíte nad strojem, to Vám vezme hlavu, ruce, co my potom.“ (obyvatel Rotavy).

Mezi významné zaměstnavatele regionu patří např. Rotas, PBS Technics s.r.o., Witte s.r.o. Obec disponuje i nástroji prostupného zaměstnávání, využívá jak veřejně prospěšné práce, tak asistenty prevence kriminality i výše popsané domovníky – preventisty. Více informací o dotovaném zaměstnávání, charakteru nabízených služeb v oblasti zaměstnanosti je nalezen na konci tohoto výstupu – v tzv. tabulce indikátorů zaměstnanosti a v tzv. checklistu prostupného zaměstnávání, který cílí především na deskripci dostupnosti prostupného zaměstnávání, rekvalifikací, ale i poradenských služeb na otevřeném trhu práce.

Bezpečnost

Index kriminality, tedy počet spáchaných trestných činů na daném území přepočtený na 10 000 obyvatel, měl v Rotavě v časovém úseku květen - červen 2017 hodnotu **28,3**. Obec se tak řadí na **282.** místo v České republice, míra kriminality je za toto období totožná například se situací ve Vodňanech či Nýřanech. Kriminalita v Rotavě je jedna z nejnižších v okrese Sokolov a vyznačuje se stoupající objasněností.

Mapa č. 2: Mapa kriminality květen – červen 2017

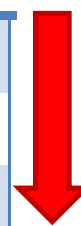


Zdroj: www.mapakriminality.cz

Mezi nejčastější typ trestné činnosti patří v Rotavě **majetková kriminalita**. Ta zaznamenala nejvyšší míru v roce 2014, od té doby, stejně jako ostatní skladba trestné činnosti, klesá.

Tabulka č. 4: Kriminalita (přečiny i zločiny) v Rotavě

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2014	75	16	2	37
2015	49	8	0	22
2016	44	8	2	19



Zdroj: Bezpečnostní analýza města Rotava, 2017

Pokud se zaměříme na **statistiku přestupků**, které byly v roce 2015 - 2016 v rámci přestupkového řízení v Rotavě řešeny, je z čísel zřejmé, že **narostl** počet přestupků **proti veřejnému pořádku** (z absolutního čísla 115 na 138) a naopak se snížil počet **přestupků proti občanskému soužití**, **přestupků proti majetku** a **přestupků**, ve kterých hrál roli **alkohol a drogy**. Velmi vysoký počet přestupků byl zaznamenán v roce 2015, a to v případě přestupků proti obecně závazným vyhláškám (155). V roce 2016 počet přestupků výrazně poklesl, a to o celých 638 řešených přestupků méně než v roce 2015.

Z dostupných statistik tedy vyplývá, že kriminalita v Rotavě za poslední 3 roky poklesla. Vliv na pokles kriminality může mít pokles kriminality v ČR obecně, kvalitní práce Policie ČR, zvýšený výskyt kriminality latentní, neochota činy hlásit (a to především z důvodu sekundární viktimizace obětí trestných činů), ale i možný vliv zdejšího uskupení Sintů a Romů, o kterém se píše na jiném místě této analýzy. Kriminalita v Rotavě se dá charakterizovat jako kriminalita ustupující z ulic do uzavřených

prostor, jejíž těžiště je nejčastěji v trestné činnosti související s drogami, v úrovni mezilidských vztahů a v dopravních přestupcích.

Latentní kriminalita

Samostatnou kapitolou je tzv. **kriminalita latentní**, která není z nejrůznějších důvodů na první pohled odhalitelná. V tomto případě jde o typ kriminality, která není předmětem trestního stíhání. Větší míra latence se předpokládá u domácího násilí, sexuálně motivovaných trestných činů mezi rodinnými příslušníky, u zneužívání dětí, drogové kriminality, organizovaného zločinu, hospodářské kriminality.³⁰

Subjektivní pocit bezpečí

Z analýzy policejních statistik, které nevykazují až na drobné výkyvy žádné odlišnosti oproti stavu ve zbytku republiky, se dá usuzovat, že v Rotavě hraje významnou roli další dimenze bezpečnosti, a to **pocit bezpečí**. Na ten působí celá řada faktorů, které lze zjednodušeně rozdělit do čtyř skupin: **individuální charakteristiky, sociální prostředí, fyzické prostředí a vnější faktory** (médiu, legislativa státu apod.).

Samotný **pocit bezpečí** je ovlivněn komplexem faktorů, přičemž jejich důležitost a váha se u každého jedince může lišit.³¹ Mezi ovlivňující faktory se řadí **dlouhodobý i aktuální zdravotní stav, individuální názory a postoje, délka pobytu v místě bydliště a znalost prostředí**. Upozorňuje se i **na důležitost lokální komunity a sociální soudržnost**.³²

Strach mohou umocňovat místa, která jsou nepřehledná, zanedbaná, opuštěná a nedostatečně osvětlená. Typicky mezi tzv. **hot spots strachu** (rizikově vnímaná místa) bývají řazeny parky, nádraží, podchody, okolí nočních podniků, heren či obecně neosvětlená a opuštěná místa.³³ Mezi nejvýznamnější stresory sociálního prostředí patří přítomnost jednotlivců či skupin obyvatel vnímaných jako rizikové, ať už oprávněně, či na základě vybudovaných stereotypů.³⁴ Lidé mají tendenci pociťovat obavy z „odlišného“, za rizikové tak mohou považovat osoby nebo skupiny osob, které se nějakým způsobem odlišují (např. barvou pleti, vzhledem, životním stylem).³⁵ V očích některých zástupců z většinové populace je například přítomnost menších skupin Romů na veřejném prostranství vnímána jako potenciální zdroj konfliktů. To ostatně potvrzují i zjištění Analýzy pocitu bezpečí, která byla v Rotavě realizována v roce 2011. V otázce na strach z konkrétní skupiny obyvatel více jak 66 % respondentů tohoto šetření jmenovalo právě Romy.³⁶ Mezi riziková místa, která respondenti analýzy zmiňovali, patřilo Sídliště či Dolní Rotava. V případě šetření ASZ byly tato dvě místa doplněna i o tzv. „palisády“, hřiště za paneláky či tzv. „Kačák“.

³⁰ <http://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/kriminologie/stav> , staženo 1.12.2017

³¹ Koskela a Pain 2000

³² Koskela a Pain 2000

³³ Koskela a Pain 2000

³⁴ Koskela a Pain 2000

³⁵ Koskela a Pain 2000

³⁶ Analýza pocitu bezpečí v Rotavě, 2011

Mapa č. 3: Hotspots strachu v Rotavě, léto 2017



Drogy

Výskyt drog v Rotavě potvrzují nejen novinové články o policejních akcích zaměřených na varny pervitinu, dotázaní respondenti, ale i pracovníci služeb, kteří v Rotavě realizují terénní program. Přesto je nutné poznamenat, že situace na rotavské drogové scéně nijak enormně nevybočuje z průměru daného regionu.

Typického klienta pracovníci terénních programů charakterizují jako *“...člověka v průměru osmadvacet let, uživatel pervitinu, nitrožilní uživatel, který buď nemá zaměstnání, má dost často potíže se sankčním vyřazením z úřadu práce, problémy ve vztahových rovinách.”* (zástupce NNO).

Pracovníci terénních programů mezi nejčastější problémy svých klientů řadí vysokou nezaměstnanost, nízkou finanční gramotnost a nedostupnost služeb. Bariérou výkonu terénního programu pro drogově závislé na Rotavě je **úzká rodinná provazba** a **hierarchie velkorodin**. Poskytované služby mají značně anonymní charakter, aby na klienty, se kterými se podařilo navázat spolupráci, nepadlo stigma této nepopulární cílové skupiny sociálních služeb.

Nástroje prevence kriminality v obci

Obec v rámci prevence kriminality využívá širokou škálu nástrojů. Využívá např. kamerový systém, služeb městské policie, asistentů prevence kriminality, domovníků - preventistů, ale i řadu obecně závazných vyhlášek. Obec disponuje i několika strategickými dokumenty na téma bezpečnost (*Strategický plán, Plán prevence kriminality 2016 – 2019, Analýza pocitu bezpečí, 2011*).

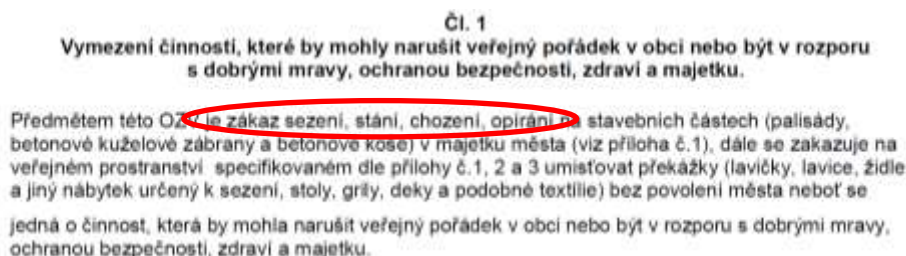
Asistenti prevence kriminality

Čtyři pracovníci zastávající tuto pozici ³⁷ řeší nejčastěji stížnosti proti občanskému soužití. Ty se zhoršily i po zavedení antikuřáckého zákona, ³⁸ a tedy i novým, specifickým způsobem trávení času ve veřejném prostoru v jednom z místních hotspotů strachu v centru města – palisádách u přilehlé bývalé herny.

Domovníkům - preventistům je věnován prostor v kapitole bydlení, nicméně i tak je nutné na tomto místě znovu zdůraznit jejich preventivní roli. Tři domovníci ve své pracovní náplni dohlíží nejen na pořádek, ale i dobré sousedské vztahy. Mnohdy řeší věci, které mívá za hranu zákona, nicméně díky jejich působení tyto aktivity končí v zárodku.a měl jsem s tím jeho synem, toho sem si zavola, řek sem mu prostě, že s nějakejma takovejma akcema, že se nahoře se budou brát prkna v zimě na topení jako z půdy, anebo krást něco, tak že s tím je tady prostě konec... mluvil sem i s tady tím, řek sem jim prostě mám děti malý, takže večer tady bych byl rád, kdyby byl klid. Jo, říkám pijte si, je to vaše věc, jestli, každý člověk má právo si se svým životem naložit, jak chce, ale prostě nesmí obtěžovat druhý. Říkám, po tý desátý, ať je tady trošku klidu, no.“ (domovník v Rotavě).

Město disponuje **14 obecně závaznými vyhláškami**. Do oblasti prevence bezpečnosti nejčastěji promlouvá **vyhláška o alkoholu, vyhláška o zákazu podomního a pochůzkového prodeje, vyhláška o regulaci loterijních a sázkových her**, díky které je na celém území hazard zakázán, **vyhláška o čistotě a veřejném pořádku**. Město disponuje i vyhláškou o **zabezpečení veřejného pořádku**, která obsahuje mimo jiné ustanovení o zákazu sezení na veřejných prostranstvích.

Fotografie č. 5: Vyhláška s článkem o zákazu sezení



Zdroj: Webové stránky města

Klima ve městě

V obci se konají pravidelné společenské, sportovní či kulturní akce pro širokou veřejnost (např. Spolek Rotavák). Realizované šetření Agentury zaznamenalo ve výpovědích respondentů prvky patriotismu demonstrovaného například nostalgickým vzpomínáním na podobu Rotavy v minulosti. “Jo, tady to

³⁷ Radnice v průběhu podzimu 2017 navýšila počet APK na 8.

³⁸ Účinnost zákon 31. 5. 2017

žilo, tam byl hostinec, tady pošta, tam byla lékárna, tady hospoda, tady penzion.“ (vzpomínka starousedlíka na Dolní Rotavu). Některých společenských aktivit se účastní i lidé z lokalit ohrožených sociálním vyloučením (např. školní akademie apod.), nicméně výzkum zaznamenal i místa, do kterých lidé z lokalit ohrožených sociálním vyloučením nechodí. „Máme tu hospodu, kam chodíme, a pak je tu hospoda, kam nejdemo, nechodíme tam rádi.“ (obyvatel SVL).

Město s obyvateli komunikuje prostřednictvím místního Rotavského zpravodaje a webových stránek, na kterých se objevují např. i informace o získání dotačního titulu na sociální bydlení, či vyčíslení nákladů na veřejně prospěšné práce z dotací EU.³⁹ Na facebooku je dále k nalezení i skupina, ve kterých obyvatelé města komunikují aktuální problémy regionu.⁴⁰

Rotava má z historie zkušenost s **pochodem DSSS**, který se ve městě udál 29. 10. 2011, a kterého se účastnilo asi 400 lidí. Reakce na něj byla příprava dalšího pochodu, tentokrát romského, od jeho realizace se však nakonec upustilo.

Fotografie č. 6: Pochod DSSS v Rotavě



Zdroj: ČTK, 2011

Ve výpovědích respondentů výzkumu se často opakovalo dělení obyvatel města na tzv. starousedlíky a nově příchozí. Ti byli ve výpovědích respondentů často spojováni se zápornými charakteristikami (*“Ti noví lidi dělaj bordel, // To jsou všechno nově příchozí, ty starousedlíci, ty nepracují.“ (obyvatelé Rotavy).*

Jak už bylo v předešlé kapitole zmíněno, obec využívá velké množství obecně závazných vyhlášek, které mají vliv na sociální klima v obci. Některé z nich totiž cílí i na zákaz aktivit, které jsou v jiných městech běžné (sezení, ježdění na skateboardech či kolech). V Rotavě obecně je jen malé množství

³⁹ Informace k říjnu 2017

⁴⁰ Facebooková skupina Rotava/Kraslice

laviček, a míst, kde by se mohli lidé ve venkovním prostoru potkávat. Ten tak vybízí ke specifickému trávení volného času v kulisách rotavských ulic.

Fotografie č. 7: Autobusová zastávka v Rotavě



Zdroj: archiv výzkumníka

Křesťanské vzdělávací centrum Sintů a Romů

Do komunitního života lidí z lokalit ohrožených sociálním vyloučením v Rotavě významně promlouvá místní Křesťanské vzdělávací centrum Sintů a Romů, které si v létě 2017 otevřelo svépomocí vlastní centrum na Dolní Rotavě, kde se realizují nejen mše, ale i aktivity zaměřené na děti a mladé. V rámci uskupení působí v Rotavě i místní (duchovní) autorita. Ta má vliv na určitý podíl mladých lidí, kteří mají problémy s drogami. „Zaklepal po Vánocích, přestal fetovat, kouřit a našel si práci.“ (zástupce centra).

Fotografie č. 8: Reportáž ČT „Rotavský zázrak“ o působení organizace Sintů a Romů na snížení kriminality v Rotavě



Zdroj: ČT

Organizace nepůsobí jen v Rotavě, své aktivity realizuje také v Kraslicích, Nejdku, Vřesové či Mladé Boleslavi. Na jejich mše, které se v Rotavě konají každou neděli, dorazí obvykle kolem 70 lidí („*Chodím odtamtud šťastná, spadne to ze mě.*“ (obyvatelka Rotavy), výjimkou ale není ani 120 lidí „*když je hezké počasí.*“ (zástupce centra). Centrum má otevřeno každý den kvůli různým volnočasovým aktivitám pro malé děti pod taktovkou tzv. *vychovalek*, žen z místní komunity. Dotazovaní respondenti hodnotí vliv na „Sintů“ na zdejší dění neutrálně až kladně, většina výpovědí uvnitř komunity pak potvrdila pozitivní působení na určitou část místní romské komunity. „*Na jednu stranu, když se na to podíváte, tak něco se na tý Rotavě změnilo, něco se tam děje. Jo. To, že tam vzniklo toleto sdružení, prostě vzniklo, ok, někde se scházejí, věnujou se nějakým společným věcem, v pořádku... nejsem znalec, nebo nemám křišťálovou kouli, abych tvrdila, že od té doby, co to tam je, tak se nám x procent prostě změnilo. Já můžu zhodnotit za tu dobu, že ano, je tam určitej pokles prostě v rámci výměn, množstevní, ale to je prostě spojený i s tím, s těma výkonama trestů prostě, anebo s odstěhováním se do Kraslic a podobně.*“ (pracovnice NNO).

Sociální služby a zdraví

Město Rotava je registrovaným poskytovatelem sociální služby terénního charakteru. Obec pravidelně zjišťuje v terénu potřeby svých obyvatel v sociální oblasti za pomoci dvou sociálních pracovníků, kteří mají tuto činnost v rámci svého pracovního úvazku. Disponuje aktualizovaným přehledem sítě služeb a přispívá ze svého rozpočtu na provoz sociálních služeb, resp. využívá rozličných dotačních titulů k zajištění chodu služeb.

Jako ve většině obcí v pohraničí je i v Rotavě je nedostatek kvalifikovaných pozic, který se projevuje i u sociálních pracovníků. „*Odchází vám kolegové dost často z práce, protože je finančně dobře nepodpoříte. A máte tady tři kilometry Německo, furt tam dostanou jedenáct set euro za to, že budou skládat kartáčky podle barev. To vy jim nedáte. Takže dochází samozřejmě i k poklesu vůbec lidí, který chtějí v sociální oblasti dělat a to je jedno jestli je to státní, nebo nestátní.*“ (zástupce NNO).

Na území Rotavy působí hned několik neziskových organizací. První z nich je **Kotec o.p.s.**, který v roce 2015 v Rotavě řešil nejčastěji oblast sociálních dávek, výměnný program a informační servis,⁴¹ a to s cílovou skupinou ohroženou nepříznivou sociální situací populaci ohroženou, osob vedoucí rizikový způsob života a jejich blízkými. Kotec měl v čase výzkumu 12 klientů, za rok 2017 to bylo celkově 23 klientů. Na region spadají dohromady 2 úvazky pracovníků terénních služeb Kotce.

V Rotavě dále působí i **Člověk v tísni o.p.s.**, který na místě poskytuje také terénní program, kariérní poradenství, v regionu Kraslicka pak provozuje i nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. V terénním programu je pro rok 2017 25 klientů. Počet klientů byl k říjnu 2017 12 klientů. V Rotavě působí jeden terénní pracovník, na celé Karlovarsko (vyjma Chodova) je vyhrazeno úvazků 6, pro Rotavu, Kraslice a Oloví je to pak jeden celý úvazek.

⁴¹ Výroční zpráva Kotce, 2015, http://www.kotec.cz/wp-content/uploads/2016/11/VZ_2015_KOTEC.pdf

V Rotavě působí například i nezisková organizace **KSK centrum o.p.s.**, která poskytuje terénní programy, ale i odborné sociální poradenství. Více informací o této neziskové organizaci je k nalezení v druhé Vstupní analýze komplementárního projektu „**Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami**“.

V roce 2014 na území ORP Kraslice pracovalo celkem 26 lékařů. Jejich počet měl však problematickou vypovídací hodnotu, neboť někteří specialisté zde ordinovali např. jeden den v týdnu a někteří pouze několik hodin týdně.⁴² Rotava má 2 praktické lékaře pro dospělé a 1 praktického lékaře pro děti a dorost. Město je charakteristické **nedostatkem lékařů – specialistů (zubařů, gynekologů)**, za jejich službami musí lidé cestovat do jiných větších měst.

Pobyt v sociálně vyloučené lokalitě má pro člověka alarmující dopad na jeho zdraví.⁴³ I mezi respondenty výzkumu z řad sociálně vyloučených se často objevovali lidé s chatrným zdravím. Byli mezi nimi lidé po mrtvicích, infarktech, ale i lidé s postižením ledvin. V sociálně vyloučených lokalitách obecně je:⁴⁴

- Naděje na dožití u mužů okolo 57 let, u žen 65 let (o 18 let méně než celorepublikový průměr)
- 2x vyšší úmrtnost novorozenců
- 2x vyšší frekvence hospitalizace u dětí do 18. měsíce věku
- 6x častější duševní poruchy jiné než deprese
- 3x častější deprese
- 2x častější onemocnění bronchitidou a nemocemi plic
- 2,5x častější onemocnění srdce a cév

Zadluženost

Město Rotava charakterizuje **vysoká míra zadlužení obyvatel**. Celková vymáhaná jistina v exekuci v Rotavě je **137 mil. Kč**. V prosinci 2016 bylo v Rotavě evidováno **4 255 aktivních exekučních řízení** a **průměrná jistina na exekuci 32 282,- Kč**. **Podíl exekuovaných obyvatel** pak byl **29 %**. Skoro polovina osob (**46 %**), která byla v Rotavě v červenci 2017 vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, byla současně zadlužena.

⁴² Strategický plán rozvoje města Rotava 2014 – 2020, 2014.

⁴³ http://www.who.int/gho/publications/world_health_statistics/2016/EN_WHS2016_AnnexB.pdf?ua=1

⁴⁴ http://www.who.int/gho/publications/world_health_statistics/2016/EN_WHS2016_AnnexB.pdf?ua=1

Mapa č. 4: Mapa exekucí ČR, prosinec 2016



Zdroj: www.mapaexekuci.cz

Využívanými nástroji řešení dluhové problematiky ve sledované obci jsou **splátkové kalendáře**, **osvětové semináře** hrazené z dotačního titulu, ale i **dluhové prázdniny**. Rotava disponuje i **Obecně závaznou vyhláškou č. 2/2013 o zákazu podomního a pochůzkového prodeje**. Pohledávky vůči městu dosahují dle kvalifikovaného odhadu úředníků města 7 milionů a jsou vázány na cca 300 dlužníků.⁴⁵ Nejčastěji jsou spojeny s oblastí bydlení. Řešení dluhové problematiky v obci je fragmentarizované a nemá zatím ucelenou koncepci.

⁴⁵ Přihláška města do KPSVL

Doporučení vzešlá z výzkumu

- Rozšíření nabídek nekvalifikovaných pracovních pozic (např. sociální podnik)
- Možnost využití nástroje komunitního pracovníka v případě lokality Sídliště v Rotavě
- Aktivity vedoucí k navýšení možností přechodu z veřejně prospěšných prací ke stálým pracovním pozicím
- Motivační programy pro chybějící profese (lékaři, sociální pracovníci)
- Navýšení povědomí o možnosti oddlužení fyzických osob a celková systematizace práce se zadluženými (např. dluhová poradna) příp. možnost využití nástroje dluhového koordinátora
- Podpora aktivit vedoucích ke stabilizaci migrace (komunikace, osvěta, prevence v případě patologií (drog))
- Podpora aktivit vedoucích k nalezení řešení “zastropování” výše doplatků na bydlení plynoucích k majitelům orientujícím se na obchod s chudobou založená na intenzivní spolupráci s ÚP
- Aktivity vedoucí k vyšší míře zapojení všech zainteresovaných aktérů (ÚP, hygiena, soukromí majitelé) na problematice bydlení u soukromých vlastníků

Jádrové indikátory a checklisty k tematickým oblastem intervencí ASZ

Bezpečnost		
Checklist - bezpečnost		
Monitoring řešení klíčového problému <i>snížený pocit bezpečí v obci</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Září 2017	
Tazatel:	Vepřková	
Forma sběru:	Terénní sběr dat, deskresearch	
Forma spolupráce s ASZ:	KPSVL	
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Obec se pravidelně a efektivně zabývá prevencí kriminality		
Obec má identifikovány akutní bezpečnostní problémy a rizika, které je nutné řešit (do poznámky uveďte jaké)	ANO	viz Strategický plán města, Plán prevence kriminality, Analýza pocitu bezpečí
Obec má zpracován strategický dokument zaměřený na bezpečnost (do poznámky uveďte jaký, případně další strategické dokumenty)	ANO	viz Strategický plán města, Plán prevence kriminality, Analýza pocitu bezpečí
Obec má zpracováváno bezpečnostní analýzu (v poznámce upřesněte zpracovatele, datum zpracování apod.)	ANO	viz Strategický plán města, Plán prevence kriminality, Analýza pocitu bezpečí

Obec průběžně vyhodnocuje statistiky sledovaných typů trestné činnosti a využívá podnětů Policie ČR ke zpracování návrhů preventivních opatření (v poznámce upřesněte jak)	ANO	Vedení města se průběžně setkává se zástupci bezpečnostních složek v rámci neformální platformy
Obec má zřízenou pracovní skupinu k prevenci kriminality, případně komisi pro bezpečnost a prevenci kriminality, složenou z klíčových partnerů, která navrhuje opatření k prevenci kriminality a preventivní aktivity (do poznámky uveďte klíčové partnery)	NE	dáno velikostí obce, v rámci LP PS bezpečnost vznikla
Obec má zřízenou funkci koordinátora prevence kriminality	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec na svém území realizuje program prevence kriminality na místní úrovni	ANO	APK
Obec sleduje a reaguje na sociodemografické ukazatele při vytváření návrhů preventivních opatření (nebo při vytváření koncepce prevence kriminality)	ANO	Obec realizovalo např. výzkum pocitu bezpečí a či průzkum veřejného mínění (součást strategického plánu města)
Na území obce funguje služba na pomoc obětem trestných činů a domácího násilí (služba pokrývající území obce může být poskytována jakýmkoliv subjektem - obec, NNO...uvést které)	ANO	Krizové lůžko
Na území obce funguje služba na pomoc obětem sexbyznysu a nucené prostituce (služba pokrývající území obce může být poskytována jakýmkoliv subjektem - obec, NNO...uvést které)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec ze svého rozpočtu přispívá na preventivní aktivity nebo programy, které probíhají na jejím území (uvést jaké)	ANO	Formou spoluúčasti (APK, Domovníci – preventisté)
Obec průběžně vyhodnocuje dostupná statistická data v oblasti bezpečnosti a rizikového chování		
Obec na svém území sleduje vývoj mravnostní kriminality (v poznámce upřesněte jak)	ANO	Vedení města se průběžně setkává se zástupci bezpečnostních složek v rámci neformální platformy

Obec na svém území sleduje vývoj majetkové kriminality (v poznámce upřesněte jak)	ANO	Vedení města se průběžně setkává se zástupci bezpečnostních složek v rámci neformální platformy
Obec na svém území sleduje vývoj násilné kriminality (v poznámce upřesněte jak)	ANO	Vedení města se průběžně setkává se zástupci bezpečnostních složek v rámci neformální platformy
Obec monitoruje drogovou scénu na svém území (v poznámce upřesněte jak)	ANO	Vedení města se průběžně setkává se zástupci bezpečnostních složek v rámci neformální platformy
Obec využívá nástroje snižující pravděpodobnosti výskytu rizikového chování		
Obec využívá možnosti řešení problematiky hazardu a souvisejících jevů na svém území (uvést nástroje)	ANO	Vyhláška o regulaci hazardu.
Obec na svém území využívá monitorovací kamerový systém	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec na svém území využívá služby sociální prevence určené pro mládež (např. nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, dům na půl cesty - uvést jaké)	ANO	Křesťanské vzdělávací centrum Sintů a Rómů
Obec podporuje volnočasové aktivity pro děti a mládež (zřizuje, přispívá finančně, přispívá materiálně, sleduje potřeby obyvatel v této oblasti - do poznámky uvést jaké)	ANO	Tvořílek – zřizovaný obcí
Obec na svém území využívá služby sociální prevence určené osobám závislým na návykových látkách a osobám bez přístřeší (např. ambulantní zařízení, noclehárny, terénní programy – v poznámce uvést jaké)	ANO	Kotec o.p.s.
Obec na svém území realizuje projekty:		
Domovník - preventista (do poznámky uvést počet a místo působení)	ANO	3 Vstupní analýza - terénní sběr dat
Asistent prevence kriminality (do poznámky uvést počet)	ANO	4 Vstupní analýza - terénní sběr dat
Jiné (do poznámky uvést jaké)		

Obec umožňuje výkon obecně prospěšných prací (pokud realizují jiné subjekty v obci, uvést výčet subjektů do poznámky)	ANO	22 (Zdroj ÚP)
Obec aktivně řeší sociální klima v obci		
Obec průběžně monitoruje případné napětí mezi různými skupinami obyvatel obce (např. analýzou policejních statistik, mediální analýzou, výměnou informací s TP NNO apod.)	ANO	Vedení města se průběžně setkává se zástupci bezpečnostních složek v rámci neformální platformy
Obec umí v případě potřeby vzniklé napětí řešit (má stanovený postup, nástroje, kapacity)	Nezjištěno	
Obec zná nástroje na minimalizaci konfliktů při protestních akcích či pochodech a umí je využívat (např. disponuje plánem postupu při potenciálně konfliktním shromáždění; ví, na koho se obrátit apod. - uvést jaké nástroje)	ANO	Pochod DSSS v říjnu 2011
Obec na svém území sleduje projevy diskriminace za účelem jejího zmírňování (např. sleduje rozmístění dětí do ZŠ, segregovaná veřejná prostranství apod., uvést jak)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec disponuje komunikační strategií pro oblast bezpečnosti a veřejného pořádku	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Nížší pocit důvěry v instituce ze strany cílové skupiny		
Městská policie se účastní preventivních akcí či programů v obci (např. besedy, dny prevence; uvést jaké)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Státní policie se účastní preventivních akcí či programů v obci (např. besedy, dny prevence; uvést jaké)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Městská policie spolupracuje s místními ZŠ, (SŠ) v oblasti prevence kriminality a rizikového	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

chování		
Státní policie spolupracuje s místními ZŠ, (SŠ) v oblasti prevence kriminality a rizikového chování	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Městská policie proškoluje své zaměstnance v oblasti hate crime (uvést, zda všechny)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Městská policie proškoluje své zaměstnance v oblasti práce s menšinami. (uvést, zda všichni)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Kladné odpovědi celkem	28	

Bydlení		
a) tabulka ukazatelů sociálního vyloučení v obci		
Monitoring řešení klíčového problému <i>vysoký počet domácností v nestandardním bydlení</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červenec 2017	
Tazatel:	Vepřková	
Forma spolupráce s ASZ:	KPSVL	
Indikátor	Hodnota	Poznámka
Počet příjemců/společně posuzovaných osob dávek na bydlení v azylových domech, ubytovnách, rekreačních objektech a jiných než obytných prostorech	21	Červenec 2017, zdroj dat: ÚP
Počet obyvatel žijících v nevhodných bytech (kvalifikovaný odhad počtu obyvatel žijících v domech/bytech/lokalitách, které považujeme za nevhodné z důvodu extrémní segregace, přelidněnosti, špatného hygienického stavu,	550	Vstupní analýza - terénní sběr dat

špatného stavebně technického stavu)		
Celkový počet obecních bytů/dlouhodobě (déle než rok) neobsazené/z toho využitelných pro CS (tzn. vyloučit byty v segregovaných lokalitách, DPS, služební byty ve školách apod.)	266/nezjištěno/12	Nezjištěno, neboť tento údaj obec nesleduje
Počet nově obsazených bytů za poslední rok celkem/z toho pro CS (počet nově uzavřených smluv s novým nájemníkem za poslední rok/ z toho kvalifikovaný odhad počtu bytů přidělených jako sociální bydlení viz checklist sociální bydlení)	34 obecních bytů /nezjištěno	Nezjištěno, neboť tento údaj obec nesleduje
Má obec vypracovaná pravidla pro přidělování obecních bytů?	ANO	Pozn. Dvojkolejnost systému, obecní vs. byty zvláštního určení
Vyhodnocení pravidel pro přidělování obecních bytů podle checklistu sociální bydlení (použit skóre z checklistu)	28	
Počet sociální bytů pro CS ve vlastnictví obce/NNO/soukromých vlastníků (hodnocení sociálních bytů dle checklistu sociální bydlení)	12/0/0	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Má obec zmapovanou potenciální nabídku sociálního bydlení od jiných vlastníků na území obce? (existence jakékoliv analýzy/ spolupráce se soukromým vlastníkem apod.)	ANO	Obec průběžně sleduje změny vlastnictví bytů na sídlišti
Kapacita sociálních služeb na podporu bydlení pro obyvatele obce (obvykle v rámci TP a SAS; kapacity poskytovatelů podle registrace - počet služeb, kapacita klientů + příloha vyplněné checklisty podpora v bydlení)	Podpora v bydlení: 9	
Počet obyvatel SVL využívajících služby na podporu bydlení/ celkový počet obyvatel SVL	Nezjištěno / 550	
Počet přihlášek z CS do programů zaměřených na sociální bydlení (programy NNO, samosprávy, obecní byty apod.)	Nezjištěno	obec nemonitoruje počet CS v programu

b) Checklist - identifikace závažného bydlení v lokalitě		
Název lokality: <u>Sídlště</u>	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Přelidněné byty/ domy	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Špatné hygienické podmínky (plíseň, paraziti, problémy s vodou apod.)	ANO	Občasný výskyt štěnic (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Špatný technický stav nemovitostí (viz checklist nezávažného bydlení)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vyšší ceny nájmu/energií, než je v místě obvyklé (viz http://www.portalobydleni.cz/nastroje/cenove-mapy/)	ANO	Neféroví majitelé bytů (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Jiné, nevhodnost indikující jevy (popište jaké)		

b) Checklist - identifikace závažného bydlení v lokalitě		
Název lokality: <u>Kraslická</u>	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Přelidněné byty/ domy	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Špatné hygienické podmínky (plíseň, paraziti, problémy s vodou apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Špatný technický stav nemovitostí (viz checklist nezávažného bydlení)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vyšší ceny nájmu/energií, než je v místě obvyklé (viz http://www.portalobydleni.cz/nastroje/cenove-mapy/)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat

Jiné, nevhodnost indikující jevy (popište jaké)		
---	--	--

b) Checklist - identifikace závadného bydlení v lokalitě

Název lokality: <u>"Russland"</u>	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Přelidněné byty/ domy	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Špatné hygienické podmínky (plíseň, paraziti, problémy s vodou apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Špatný technický stav nemovitostí (viz checklist nezávadné bydlení)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vyšší ceny nájmu/energií, než je v místě obvyklé (viz http://www.portalobydleni.cz/nastroje/cenove-mapy/)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Jiné, nevhodnost indikující jevy (popište jaké)		

b) Checklist - identifikace závadného bydlení v lokalitě

Název lokality: <u>Nejdecká</u>	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Přelidněné byty/ domy	NE	
Špatné hygienické podmínky (plíseň, paraziti, problémy s vodou apod.)	ANO	Neteče teplá voda, kamna (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Špatný technický stav nemovitostí (viz checklist nezávadné bydlení)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vyšší ceny nájmu/energií, než je v místě obvyklé (viz http://www.portalobydleni.cz/nastroje/cenove-mapy/)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat

Jiné, nevhodnost indikující jevy (popište jaké)		
---	--	--

c) Checklist - sociální bydlení pro domácnosti ohrožené sociálním vyloučením		
Monitoring řešení klíčového problému <i>vysoký počet domácností v nestandardním bydlení</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červen – říjen 2017	
Tazatel:	Vepřková	
Forma sběru:	Terénní sběr dat, desk research	
Forma spolupráce s ASZ:		
Poskytovatel bydlení: (název organizace)	MěÚ Rotava	
Počet bytů v hodnoceném systému:	12	+ 12 v dohledné budoucnosti
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Jasná pravidla pro obsazování bytů		
Obec má schválená a veřejná pravidla pro obsazování bytů	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Pravidla jsou dodržována - postup mimo popsání pravidla je výjimečný a odůvodněný (živelná pohroma apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Na rozhodování se podílí sociální pracovníci nebo jiní	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

reprezentanti cílové skupiny		
Obsazování na základě závažnosti sociální a bytové situace žadatele		
Žadatelé, kteří nejsou v bytové nouzi nebo sociálně potřební, nemohou o tyto byty žádat/jejich žádosti jsou vyřazovány	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Zvlášť zranitelné skupiny obyvatel jsou vybírány přednostně (např. jsou bodově zvýhodněny). Mezi takto preferované skupiny patří např.:	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
domácnosti s nezletilými dětmi (zejména samoživitelé/samoživitelky)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
zdravotně postižení	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
senioři	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
oběti trestných činů (zejména domácí násilí)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
oběti diskriminačního jednání	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
jiné srovnatelné skupiny		
Domácnosti v závažnější bytové nouzi jsou vybírány přednostně před domácnostmi s relativně lepší bytovou situací. Mezi prioritní situace v bydlení patří např.:	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
osoby žijící bez střechy (na ulici, noclehárny, azylové domy)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
osoby žijící bez bytu (ubytovny, jiné než obytné prostory)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
osoby opouštějící instituce (dětské domovy, pěstounskou péči, vězení)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

osoby s akutním ohrožením bydlení (návrh na vyklizení bytu, výpověď)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
osoby ve významně nevyhovujícím bydlení (stav bytu/domu, přelidnění apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
jiné srovnatelné situace		
Nejsou vyžadovány podmínky jako čistý trestní rejstřík, příjem ze zaměstnání apod. ani nejsou vylučování žadatelé, kterým byl v minulosti nájem bytu ukončen	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Bydlení je přístupné také domácnostem s dluhy		
Dluhy žadatele vůči obci/NNO nejsou při hodnocení na újmu žadateli NEBO	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Řešené dluhy žadatele vůči obci/NNO (uzavřené splátkové kalendáře apod.) nejsou při hodnocení na újmu žadateli NEBO Bagatelní dluhy nejsou při hodnocení žádosti vůbec zohledňovány (poplatky za psy, popelnice apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vstup do bydlení je umožněn i bez trvalého pobytu v obci		
Místo trvalého pobytu není pro hodnocení žádostí relevantní NEBO Domácnosti, které v obci skutečně bydlí a mají k ní jasnou vazbu (např. školní docházka dětí, evidence uchazečů o zaměstnání apod.) jsou hodnoceny stejně, jako domácnosti s trvalým pobytem v obci. Doba, po kterou mají domácnosti mít vazbu, není delší než jeden rok.	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vstup do bydlení je bez finanční nebo obdobnou bariéry		

Podání žádosti ani uzavření smlouvy není podmíněno zaplacením poplatku nebo dluhu po předchozím nájemníkovi	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Smlouva nepožaduje po nájemníkovi provedení rekonstrukce, uvedení bytu do obyvatelného stavu apod.	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Jistota (kauce) není při uzavření nájemní smlouvy požadována NEBO	NE	U bytů zvl. určení (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Jistota (kauce) je vybírána, ale je pokryta z dávky mimořádné okamžité pomoci NEBO	ANO/NE	Ano – městské byty, Ne: byty zvl. určení (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Jistota (kauce) je vybírána, ale je rozložena do nízkých měsíčních splátek, které zvládají domácnosti platit NEBO	NE	Městské byty (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Jistota (kauce) je odpuštěna domácnostem, které ji nemohou zaplatit	NE	Městské byty (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Nabízené bydlení je dostatečně stabilní a přiměřené		
Domácnosti standardně získávají nájemní smlouvu s délkou trvání alespoň jeden rok	NE	U bytů zvl. určení (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Pokud domácnost neporušuje podmínky nájemní smlouvy, je s ní nájem prodlužován. Tento postup je ukotven ve schválených pravidlech	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Pokud uzavření nájemní smlouvy brání problém na straně klienta (např. dluhy vůči dodavatelům energií), je problém vyřešen v jeho prospěch (např. uzavřena	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

podnájemní smlouva)		
Nájem a další náklady na bydlení jsou přiměřené a mohou jej hradit i domácnosti odkázané na dávky (příspěvek na bydlení)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Byty jsou poskytovány ve standardním udržovaném stavu bez závad, mají koupelnu, WC, kuchyňskou linku	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Byty jsou lokalizovány mimo segregovanou lokalitu	ANO	Sídlíště a Nejdecká je lokalita ohrožená vznikem SVL (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Problémy jsou řešeny pomocí sociální práce		
Při zjištění případných problémů v bydlení (zejména neplacení, narušování soužití, poškození bytu) je k dispozici pomoc sociálního pracovníka.	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Informace o předchozích problémech v bydlení jsou využity pro nastavení režimu platby za bydlení (zvláštní příjemce nebo přímá úhrada dávky), intenzity podpory pomocí sociální práce apod.	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Kladné odpovědi celkem	28	

d) Checklist - podpora sociální práce nebo služeb při získání a udržení bydlení		
Monitoring řešení klíčového problému <i>vysoký počet domácností v nestandardním bydlení</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červen – říjen 2017	

Tazatel:	Vepřková	
Forma sběru:	Terénní sběr dat	
Forma spolupráce s ASZ:		
Poskytovatel podpory: (název organizace)	MěÚ Rotava	
Kapacita podpory:	2 soc. pracovníci	
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Program je specializován na podporu v bydlení		
Program (soubor aktivit organizace zaměřených na získání nebo udržení si standardního bydlení) je realizován pracovníky, kteří se specializují především na podporu v bydlení	ANO	Sociální pracovník obce (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Pracovníci mají specifické odborné znalosti a zkušenosti pro sociální práci v oblasti podpory bydlení (např. právní úpravy v oblasti bydlení, dávek na bydlení, vyúčtování služeb spojených s bydlením, mediace sousedských sporů apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Cíle individuálních plánů osob v soc. službách se vztahují k získání nebo udržení bydlení	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Program umí řešit klíčové otázky udržení bydlení		
Program cíleně a kvalifikovaně nabízí podporu při řešení dluhů na bydlení (např. jednání s majitelem, splátkové kalendáře, hospodaření s dávkami,	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

nastavení přímé úhrady, zvláštního příjemce)		
Program cíleně a kvalifikovaně nabízí podporu při řešení problémů v soužití (např. mediace sousedských sporů, verifikace a řešení konkrétních stížností)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Program cíleně a kvalifikovaně nabízí podporu při řešení problémů v údržbě/poškození bytu (např. posilování technické znalosti pro užívání bytu, realizaci drobných oprav nájemníkem)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Podpora je poskytována během celého procesu získávání vhodného bydlení		
Program podporuje/udržuje motivaci klienta pro získání lepšího bydlení, je schopen reagovat na obavy ze změny a hledat na ně adekvátní řešení.	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Program je schopen podporovat domácnost v procesu získávání bydlení (podání žádosti o obecní byt, jednání s realitními kancelářemi, vlastníky nemovitostí apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Program je schopen organizovat/zprostředkovat stěhování a zabydlení domácnosti v novém bydlení (nábytek, nastavení plateb za bydlení, vyřízení dávek apod.)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vstup do bydlení je umožněn i bez trvalého pobytu v obci		
Místo trvalého pobytu není pro hodnocení žádostí relevantní NEBO Domácnosti, které v obci skutečně bydlí a mají k ní jasnou vazbu (např. školní docházka dětí, evidence	Nezjištěno	Vstupní analýza - terénní sběr dat

uchazečů o zaměstnání apod.) jsou hodnoceny stejně, jako domácnosti s trvalým pobytem v obci. Doba, po kterou mají domácnosti mít vazbu, není delší než jeden rok		
Program má kontakty pro získávání informací a realizaci řešení		
Program má individuální dohody o získávání relevantních informací v reálném čase od klíčových aktérů (majitelé/správci bytového fondu, jiní sociální pracovníci, policie apod.) NEBO Program je součástí místních platforem, ve kterých jsou tyto informace se souhlasem klienta v reálném čase sdíleny	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Forma a intenzita podpory vychází z potřeb klienta/domácnosti		
Program poskytuje podporu výhradně nebo převážně v terénní formě.	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Program je nastaven tak, že umí rozpoznávat a síťovat řešení problémů, které nedokáže sám účinně řešit (např. komplexní dluhové poradenství, psychiatrickou nebo jinou zdravotní pomoc)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Program nastavuje intenzitu podpory (počet kontaktů, zprostředkování dalších podpor apod.) podle vyhodnocení individuálních potřeb (není „one size fit all“).	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vyhodnocování úspěšnosti intervencí		
Realizátor programu sleduje úspěšnost své intervence (podíl domácností, které si našly nebo udržely bydlení)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

Kladné odpovědi celkem	9	
-------------------------------	---	--

Komunitní život			
Checklist - komunitní život v obci			
Monitoring řešení klíčového problému <i>nízká míra zapojení sociálně vyloučených do veřejného života obce</i>			
Lokalita:	Rotava		
Datum sběru:	Červen – říjen 2017		
Tazatel:	Vepřková		
Forma sběru:	Terénní sběr dat, desk research		
Forma spolupráce s ASZ:	KPSVL		
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Specifikace	Poznámka
V obci se konají pravidelné společenské, sportovní či kulturní akce pro širokou veřejnost (pokud ano, do specifikace uveďte, o jaký typ akce se jedná a kdo ji organizuje)	ANO	Rotavák, školní akademie, výročí etc.	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Společenských aktivit se účastní také obyvatelé SVL	ANO		Vstupní analýza - terénní sběr dat
V SVL se konají společenské, kulturní či sportovní akce pro místní obyvatele (Pokud ano, do specifikace uveďte, o jakou akci se jedná, kdo ji organizuje, jak často se koná, jaký je odhadovaný počet účastníků)	ANO	Křesťanské vzdělávací centrum Sintů a Romů	Dětské dny, mše (Vstupní analýza - terénní sběr dat)

V obci působí organizace, které se podílejí na společenském či kulturním životě obce a připravují akce pro veřejnost (specifikujte, o jaké organizace se jedná)	ANO	Křesťanské vzdělávací centrum	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec vytváří prostor, kde pravidelně komunikuje s veřejností a kde se občané mohou vyjádřit	ANO	Rotavský zpravodaj	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec podporuje komunitní aktivity	ANO	Ne/materiální podpora	Poskytnutí pronájmu, prostory, občerstvení
Kladné odpovědi celkem	6		

Sociální služby

a) Checklist - sociální služby

Monitoring řešení klíčového problému *nízká společenská efektivita sociální práce pro kvalitu života v lokalitě*

Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červen – říjen 2017	
Tazatel:	Vepřková	
Forma sběru:	Terénní sběr dat, desk research	
Forma spolupráce s ASZ:	KPSVL	
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Obec zjišťuje potřeby svých obyvatel		

Pro oblast řešení potřeb osob a základního sociálního poradenství (tj. na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby) má obec vyčleněného odborného pracovníka/sociálního pracovníka (do pozn. uveďte úvazek)	ANO	2 sociální pracovníci (2 úvazky) (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Pro oblast řešení potřeb osob má obec navázanou spolupráci s jinou obcí, která disponuje odbornými pracovníky poskytujícími základní sociální poradenství (na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby)	ANO	OSPOD Kraslice (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Pro oblast řešení potřeb osob má obec navázanou spolupráci s poskytovatelem sociální služby, který poskytuje základní sociální poradenství (na koho se obrátit v případě nepříznivé sociální situace, zprostředkování služby případně její zajištění)	ANO	Valika, ČvT, Kotec o.p.s. (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Pracovníci obce průběžně provádějí v terénu depistážní činnost v oblasti sociálně právní ochrany dětí (vyhledávání ohrožených dětí)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Pracovníci obce průběžně provádějí v terénu depistážní činnost, tj. vyhledávání jedinců či skupin ohrožených sociálním vyloučením nebo jiným negativním sociálním jevem v jejich sociálním prostředí	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Depistážní činnost v terénu provádí jiný subjekt (poskytovatel sociální služby - uveďte jaký)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec zjišťuje potřebu sociálních služeb na svém území dalšími metodami:		
prostřednictvím dotazování občanů	ANO	Neformální setkávání soc. pracovníků s obyvateli obce (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
na základě informací poskytovatelů sociálních služeb	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

„pasivní depistáží“ (např. distribuce letáků s informacemi do míst, kde se mohou nacházet osoby ohrožené - sociální služby, čekárny zdravotnických zařízení - s odkazem na místo, kde mohou požádat o pomoc)	ANO	Letáky umístěné na radnici města (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
prostřednictvím vytvořených pracovních skupin složených ze zástupců občanů, poskytovatelů sociálních služeb, dalších subjektů	ANO	LP (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
jiným externím subjektem (např. výzkumné organizace, vysoká škola apod.)	ANO	CAAT (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Obec má k dispozici nástroje k řešení zjištěných potřeb osob		
Pracovníci obce mají k dispozici informace o tom, které služby je možné svým obyvatelům zprostředkovat	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec má informace, které sociální služby (druhy služeb), v jaké kapacitě a pro jakou skupinu osob na jejím území působí	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec vytváří, zveřejňuje a aktualizuje pro občany přehled služeb, které na jejím území působí (např. prostřednictvím elektronického katalogu, písemného přehledu služeb a kontaktů apod.)	ANO	Nástěnka na radnici, Rotavský zpravodaj (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Obec průběžně shromažďuje informace, které služby jsou pro řešení potřeb osob na jejich území nedostupné	ANO	např. denní stacionář (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Obec plánuje zajištění služeb na svém území		
Obec vytváří a pravidelně aktualizuje komunitní plán (plán sociálních služeb apod.), který vychází ze zjištěných potřeb lidí	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

Obec je zapojena do komunitního plánování (např. na úrovni mikroregionu, obce s rozšířenou působností)	Nezjištěno	
Obec je zapojena do střednědobého plánování sítě sociálních služeb na úrovni kraje (např. v rámci pracovních skupin, komisí atd.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec se podílí na vytvoření podmínek pro zajištění potřeb osob		
Obec se ze svého rozpočtu podílí na financování sociálních služeb na svém území	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec má vytvořen program pro financování sociálních služeb z rozpočtu obce	Nezjištěno	
Obec má pro posuzování žádostí poskytovatelů o finanční prostředky vytvořen systém kritérií	Nezjištěno	
Obec podporuje sociální služby na svém území jinak (např. zvýhodněné pronájmy obecních budov, dary, investiční dotace, zajištění kofinancování projektů poskytovatelů apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
V případě potřeby rozvoje, vzniku služby na svém území obec aktivně vyjednává s klíčovými subjekty (poskytovateli, krajem, MPSV apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec má vytvořeny nástroje k vyhodnocování způsobu zajištění potřeb osob		
Pracovník obce plní roli case managera (koordinátora) při řešení potřeb osoby a monitoruje změny situace u této osoby	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec získává průběžně informace (od osob, poskytovatelů) o tom, zda se změnila nebo vyřešila nepříznivá situace osoby	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

Obec má vytvořeny nástroje k vyhodnocování efektivity poskytovaných služeb		
Obec má informace o nákladovosti poskytovaných služeb (součástí žádosti o finanční prostředky jsou rozpočty služby)	ANO	součástí žádosti o finanční prostředky jsou rozpočty služby
Obec má stanovena kritéria „obvyklých nákladů“ na poskytování sociálních služeb (např. na jednotku služby – lůžko, pracovníka, nebo jednotku výkonu – např. hodinu služby)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec má stanoveny limity ekonomické efektivity (např. max. podíl nákladů nepřímé péče ve vztahu k přímé péči)	Nezjištěno	
Kladné odpovědi celkem	23	

Zadluženost		
a) Tabulka ukazatelů sociálního vyloučení v obci		
Monitoring řešení klíčového problému <i>vysoký počet předlužených osob</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červen – říjen 2017	Deskresearch, terénní výzkum
Tazatel:	Vepřková	
Forma spolupráce s ASZ:	KPSVL	
Indikátor	Hodnota	Poznámka
Podíl osob s exekucí k celkovému počtu obyvatel starších 15 let	28,89 %	Mapa exekucí

Průměrný počet exekucí na jednu exekuoanou osobu	5, 68	Mapa exekucí
Průměrná výše jistiny jedné exekuce	32 282,-	Mapa exekucí
Podíl osob v procesu oddlužení k celkovému počtu obyvatel starších 15 let	Nezjištěno	
Průměrný dluh obyvatel vůči obci (podíl celkového dluhu a počtu obyvatel)	7 mil. / 300 dlužníků	Kvalifikovaný odhad MěÚ
a) z toho: průměrný dluh na nájemném (podíl dluhu na nájemném a počtu dlužníků)	nezjištěno	Nedostupná data
b) z toho: průměrný dluh u poplatků za odpady (podíl dluhu na poplatcích za odpady a počtu dlužníků)	nezjištěno	Nedostupná data
Počet bezplatných dluhových poraden s možností podání návrhu na povolení oddlužení v obci	0	V místě není dluhová poradna
Podíl osob v exekuci k přepočtenému úvazku dluhových poradců	0	V místě není dluhová poradna
Počet podaných/schválených návrhů na oddlužení bezplatnými dluhovými poradnami	0	V místě není dluhová poradna

b) Checklist - zadluženost		
Monitoring řešení klíčového problému vysoký počet předlužených osob		
Datum sběru:	červen – říjen 2017	
Lokalita:	Rotava	
Tazatel:	Vepřková	
Forma sběru:	Terénní sběr, deskresearch	
Forma spolupráce s ASZ:		

Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
V obci jsou zajištěny preventivní a sanační aktivity v oblasti zadluženosti		
V obci existuje dluhová nebo občanská poradna věnující se dluhovému poradenství ambulantní formou (možno i výjezdni)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Pro obyvatele obce je dostupná možnost bezplatného zpracování návrhu na povolení oddlužení dle insolvenčního zákona (v obci nebo v dojezdové vzdálenosti hromadnou dopravou - do 60 min.)	ANO	V Karlových Varech (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
V obci funguje spolupráce mezi terénní sociální službou a ambulantní formou dluhového poradenství (služby na sebe odkazují své klienty a vzájemně spolupracují)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec viditelně propaguje dluhové poradenství na svých internetových stránkách (běžný občan nalezne odkaz do 30 sec.)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Dluhová problematika je prezentována na domovské internetové stránce obce	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Obec má na svých internetových stránkách základní informace o dluhové problematice (minimálně musí být uvedeno: odkazy na dluhové či občanské poradny v okolí, informace o tom, jak se chovat při problémech se splácením, kdo a kde může požádat o oddlužení a za jakých podmínek)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
V obci probíhají osvětové kampaně či aktivity v oblasti prevence a řešení excesivního	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

zadlužení		
Na místní úrovni je nastavena pravidelná spolupráce aktérů věnujících se prevenci a řešení předlužení v návaznosti na další tematické oblasti (bydlení, zaměstnanost, prevence kriminality, zdraví, rodina, vzdělávání) formou pracovní skupiny či jiné odborné platformy (pravidelná znamená min. jednou za kvartál + z těchto setkání existují zápisy)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
V obci je omezen či zakázán podomní prodej	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
V obci je regulováno provozování hazardních her	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Pracovníci sociálního a ekonomického odboru jsou pravidelně školeni v oblasti dluhové problematiky	Nezjištěno	
Obec podporuje či pomáhá organizacím věnujícím se v rámci své činnosti i dluhovému poradenství:		
a) Finanční podpora	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
b) Materiální podpora (např. formou poskytnutí prostor, vybavení kanceláře atp.)	ANO	pronájem (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
c) Jiná podpora (propagace dluhového poradenství, osvěta, aktivity obce směřující k prevenci a řešení předluženosti atp.)	ANO	Např. dluhové prázdniny (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Obec efektivně spravuje své dluhy		
Průměrná doba od vzniku dluhu vůči obci k prvnímu kontaktu dlužníka je kratší než 2 měsíce (doba, kdy je dlužník prvně kontaktován a upozorněn na nezaplacenou pohledávku obce)	nezjištěno	

Obyvatelé obce mohou uhradit dlužné pohledávky obce formou splátkového kalendáře	ANO	
Obec využívá motivační nástroje při vymáhání vlastních pohledávek (uveďte do poznámky které)	ANO	Možnost získání městského bytu (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Obec při vymáhání vlastních daňových či správních pohledávek využívá správního a daňového řádu (správní a daňové exekuce)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Poměr počtu pohledávek obce vymáhaných vlastními kapacitami k celkovému počtu pohledávek je vyšší než 50 %. (podíl účasti externích subjektů – inkasní agentury, exekutoři atd. je tedy nižší než 50 %)	Nezjištěno	
V obci jsou nastavena pravidla týkající se odpuštění či snížení penále či úroku z prodlení za opožděné úhrady nájmu či jiných poplatků	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Výše uvedená pravidla jsou veřejně dostupná (tzn. jsou k dispozici na webových stránkách obce či na úřední desce)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Kladné odpovědi celkem	21/12	

Zaměstnanost		
a) tabulka ukazatelů sociálního vyloučení v obci		
Monitoring řešení klíčového problému <i>vysoký počet ekonomicky neaktivních osob v obci</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červenec 2017	
Tazatel:	Vepřková	
Forma spolupráce s ASZ:	KPSVL	
Indikátor	Hodnota	Poznámka
Počet nezaměstnaných osob v obci	128	Data ÚP
Míra nezaměstnanosti v obci	4,61 %	Data ÚP
Počet nezaměstnaných osob ze SVL/podíl nezaměstnaných k celkovému počtu obyvatel SVL	4,61 %	Data ÚP – kvalifikovaný odhad
Počet osob v hmotné nouzi (v obci)	84	Data ÚP
Počet osob v nekolidujícím zaměstnání (v obci)	6	Data ÚP
Počet nezaměstnaných absolventů (v obci)	3	Data ÚP
Počet nezaměstnaných mladistvých (v obci)	3	Data ÚP
Počet nezaměstnaných osob s exekucí (v obci)	59	Data ÚP
Počet dlouhodobě nezaměstnaných (v obci)	84	Data ÚP
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob zařazených do systému prostupného zaměstnávání (viz checklist prostupné zaměstnávání)	Za poslední 2 roky v rámci prostupného zaměstnávání umístěny 2 UoZ	Data ÚP
Počet volných míst pro osoby s nízkými požadavky na kvalifikaci (dle kategorie 7, 8, 9 ISCO)	259	Data ÚP

Počet uchazečů o 1 volné pracovní místo pro nízkokvalifikované osoby	2	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejnou službu (aktuálně ke dni sběru dat)	20	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejnou službu (k určitému datu před 1 rokem)	0	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejnou službu (k určitému datu před 2 lety)	0	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (aktuálně ke dni sběru dat)	22	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (k určitému datu před 1 rokem)	23	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce (k určitému datu před 2 lety)	22	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (aktuálně ke dni sběru dat)	10	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (k určitému datu před 1 rokem)	21	Data ÚP
Počet osob vykonávajících veřejně prospěšné práce u obce (k určitému datu před 2 lety)	22	Data ÚP
Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (aktuálně ke dni sběru dat)	1	Data ÚP
Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (k určitému datu před 1 rokem)	5	Data ÚP
Počet osob vykonávajících společensky účelná pracovní místa (k určitému datu před 2 lety)	5	Data ÚP
Existence funkční lokální sítě zaměstnanosti (viz checklist)	5	Data ÚP
Počet obcí vytvořených pracovních míst k podpoře zaměstnanosti prostřednictvím asistentů prevence kriminality, domovníka atp.	7 + 10	4 APK, 3 Domovníci, 10 VPP

Existence nastavení systému společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek	NE	
Počet realizovaných společensky odpovědných veřejných zakázek	0	Data ÚP
Výčet zaměstnavatelů, kteří přijímají (jsou ochotni přijímat) zaměstnance s potřebou vyšší míry podpory (např. delší čas na zaučení, ochota přijímat osoby s exekucí, úprava prac. doby, flexibilní výplata mzdy, asistenční služby apod.)	Vstupní analýza - terénní sběr dat	

b) Checklist - dostupné zaměstnávání		
Monitoring řešení klíčového problému <i>vysoký počet ekonomicky neaktivních osob v obci</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červenec 2017	
Tazatel:	Vepřková	
Forma sběru:	Terénní sběr, desk research	
Forma spolupráce s ASZ:	KPSVL	
Kontaktní centrum Úřadu práce:	Kraslice	
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Dostupnost úvodního informačního poradenství		
Pro nově evidovaného uchazeče o zaměstnání je dostupné individuální pracovní poradenství na KoP ÚP ČR	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

Pro uchazeče o zaměstnání je dostupné skupinové poradenství (o službách ÚP, možnostech využití APZ apod.)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Pro uchazeče o zaměstnání je dostupné poradenství o možnostech využití dalších služeb odstraňujících bariéry pro vstup do zaměstnání	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Dostupnost aktivizačního opatření (tréninkové místo, práce na zkoušku, VPP na zkrácený úvazek)		
Jsou stanovená pravidla pro umisťování uchazečů do aktivizačního opatření	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Aktivizační opatření je dostupné alespoň pro jednu třetinu uchazečů z cílových skupin	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Aktivizační opatření je časově dostupné (čekací doba nepřesahuje 6 měsíců)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Aktivizační opatření je místně dostupné (v místě bydliště uchazeče nebo s dobou dojezdu veřejnou dopravou do 30 minut)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Dostupnost rekvalifikačních kurzů nebo jiných kurzů na zvýšení pracovních kompetencí		
Nabídka rekvalifikačních nebo obdobných kurzů odpovídá schopnostem uchazeče o zaměstnání	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Nabídka rekvalifikačních kurzů odpovídá místní situaci na trhu práce (jsou dostupná volná pracovní místa odpovídající získané kvalifikaci)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

Nabídka rekvalifikačních kurzů odpovídá kvalifikační a vzdělanostní struktuře uchazečů (jsou dostupné kurzy pro osoby bez dokončeného základního vzdělání, se základním vzděláním atd.)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Dostupnost dotovaného zaměstnání (VPP, SÚPM, sociální podniky, ESIF projekty)		
Dotovaná místa jsou dostupná alespoň pro jednu třetinu uchazečů z cílových skupin	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Doba trvání pracovní smlouvy je dostatečná (alespoň na 1 rok)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Zaměstnavatel v dotovaném zaměstnání prokazatelně přihlíží k potřebám zaměstnanců z CS (podpora budování pracovních návyků, učení se novým dovednostem, akceptace pomalejšího tempa, potřeby častějších přestávek a jiné)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Dostupnost poradenských služeb pro vstup na otevřený trh práce		
Jsou dostupné poradenské služby k odstraňování bariér pro vstup na trh práce (sladění pracovního a rodinného života, dávkové poradenství, dluhové poradenství, příprava na vstup do zaměstnání – pracovní pohovory, jak komunikovat se zaměstnavatelem, jak zvládat péči o sebe – hygiena, oblékání – dle identifikovaných potřeb	ANO	Kurzy na ÚP (Vstupní analýza - terénní sběr dat)

klienta)		
Spolupráce pracovníků úřadu práce s neziskovými organizacemi – 3 stupně možné spolupráce dle kvality: A) zprostředkování informace (např. umístění letáků), B) aktivní šíření informací uchazečům nebo zájemcům o zaměstnání nebo ad hoc spolupráce, C) soustavná spolupráce (např. case management) – uveďte příslušné písmeno	ANO (A)	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Po ukončení dotovaného zaměstnání jsou dostupná pracovní místa na volném trhu		
Alespoň pro jednu třetinu osob po dokončení předchozích fází prostupného zaměstnávání jsou dostupná vhodná volná pracovní místa	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Alespoň 20 % osob po dokončení předchozích fází nalezne do 6 měsíců zaměstnání na volném trhu	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Dostupnost služeb po nástupu na otevřený trh práce		
Během zkušební doby může klient využít poradenské služby ke zvládnutí změny životní situace	ANO	ÚP

Během zkušební doby může klient využít asistenční služby ke zvládnutí prvních měsíců v zaměstnání	ANO	ÚP
Prostupné zaměstnávání využívají pracovníci ÚP ČR systematicky		
Pracovníci ÚP ČR znají schéma postupného zaměstnávání	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Pracovníci ÚP ČR s tímto schématem aktivně pracují	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Uchazečům (popř. zájemcům) o zaměstnání doporučují aktivity dle schématu postupného zaměstnávání	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Uchazečům (popř. zájemcům) o zaměstnání doporučují aktivity dle jejich individuálních potřeb (nemusí procházet všemi aktivitami)	Nezjištěno	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Kladné odpovědi celkem	23/13	

c) Checklist - lokální síť zaměstnanosti		
Monitoring řešení klíčového problému <i>vysoký počet ekonomicky neaktivních osob v obci</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červenec 2017	
Tazatel:	Vepřková	
Forma sběru:	Terénní sběr/desk research	
Forma spolupráce s ASZ:	KPSVL	

Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Lokální síť zaměstnanost se účastní většina místních klíčových aktérů		
ÚP ČR	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Alespoň někteří místní zaměstnavatelé	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Představitelé obce	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Místní NNO	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Realizátoři zaměstnanostních projektů	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Lokální síť se koná pravidelně alespoň 1x6 měsíců	nezjištěno	
Řeší konkrétní problematiku místní zaměstnanosti	nezjištěno	
Existují záznamy o její činnosti (zápisy ze setkání apod.)	nezjištěno	
Existují společné projekty	nezjištěno	
Síť je otevřená pro vstup nových aktérů	nezjištěno	
Kladné odpovědi celkem	5	

Zdraví		
Checklist - základní aspekty zdraví a péče o zdraví		
Monitoring řešení klíčového problému <i>nižší kvalita zdraví lidí v sociálně vyloučených lokalitách</i>		
Lokalita:	Rotava	
Datum sběru:	Červen – říjen 2017	
Tazatel:	Vepřková	

Forma sběru:	Terénní sběr dat	
Dimenze	Splnění kritéria (ANO/NE)	Poznámka
Vnímání problému a potřeby intervence		
Je v lokalitě vyšší výskyt nemocnosti/ lékařských zásahů (uvést do poznámky, co je vnímáno jako největší problémy se zdravím a péčí o zdraví)	ANO	V lokalitách, mezi respondenty byli lidé po infarktu, mrtvicích, selhání důležitých životních orgánů. Lidé s psychickými nemocmi (schizofrenie). (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Existují v obci preventivní intervenční programy zaměřené na zdraví (uveďte jaké)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Vybavení a hygiena domácností		
Osoby žijící v substandardním bydlení mají zajištěné základní hygienické podmínky (podrobnější popis do poznámky)	NE	Štěnice, nedostatek teplé vody (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Osoby žijící v SVL v jiném, než substandardním bydlení mají zajištěné základní hygienické podmínky (podrobnější popis do poznámky)	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Mají lidé žijící v SVL k dispozici tekoucí teplou a studenou pitnou vodu?	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Mají lidé žijící v SVL funkční sprchu/vanu?	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Mají lidé žijící v SVL pračku, přístup k veřejné prádelně nebo jinému subjektu, který jim umožní praní?	Nezjištěno	Počet osob v substandardním bydlení: 550 (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Asistuje obec při zajištění dezinfekce, desinsekce, deratizace, pokud je v bytech v SVL zapotřebí (do pozn. uvést	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat

jakou formou)?		
Dostupnost zdravotní péče		
Je v obci praktický lékař?	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Je v obci alespoň jeden praktický lékař, který registruje nové pojištěnce?	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Je v obci gynekolog?	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Je v obci alespoň jeden gynekolog, který registruje nové pojištěnce?	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Je v obci pediatr?	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Je v obci alespoň jeden pediatr, který registruje nové pojištěnce?	nezjištěno	
Je v obci zubař?	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Je v obci alespoň jeden zubař, který registruje nové pojištěnce?	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Mají obyvatelé obce přístup k psychiatrovi? (do poznámky popište jaký)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Mají obyvatelé obce přístup k adiktologickým službám? (do poznámky uveďte k jakým)	ANO	Kotec o.p.s. (Vstupní analýza - terénní sběr dat)
Mají obyvatelé obce přístup k psychologovi/rodinnému psychologovi? Jak?	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Mají obyvatelé obce přístup k logopedovi? (do poznámky popište jaký)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Registrujete případy odmítnutí pacientů ze SVL z kapacitních či jiných důvodů? (rozevřít do poznámky)	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
Zdravý životní styl		

Byl u obyvatel SVL v obci zaznamenán významný problém v oblasti životního stylu, a to:		
- v oblasti zdravé výživy	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
- v oblasti hygieny	NE	Vstupní analýza - terénní sběr dat
- nedostatek pohybu/ volnočasových aktivit	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
- vysoká míra závislostí s vlivem na zdraví	ANO	Vstupní analýza - terénní sběr dat
- v jiné oblasti (do pozn. uveďte jaké)		
Kladné odpovědi celkem	25/11	

Zdroje a literatura

Analýza databáze příjemců dávek hmotné nouze, VÚPSV, v.v.i. Praha, 2012

Analýza pocitu bezpečí v Rotavě, 2011

Bezpečnostní analýza města Rotava, 2017

Gender, Race, Age and Fear in the City, Koskela a Pain. 2000

Jak šel čas s Rotavou 1945 - 2015

Mapa sociálně vyloučených lokalit v ČR, 2014

Přihláška obce Rotava a Nová Ves do KPSVL

SLBD 2011, ČSÚ

Strategický plán rozvoje města Rotava 2014 – 2020, 2014

Typologie ASZ z října roku 2017

Výroční zpráva Kotce, 2015

www.mapaexekuci.cz

www.mapakriminality.cz